

CrossConnect
MINISTRIES

TI KAASI TI DIOS, ISU TI SALAKANTAYO

JACKIE OESCH

**DAGITI PAKASARITAN MANIPUD KADAGITI LIBLIBRO TI
UMUNA KEN MAIKADUA A SAMUEL, UMUNA KEN MAIKADUA
NGA AR-ARI, UMUNA KEN MAIKADUA CRONICAS**

LEKSION 1: NI DAVID KEN NI SAMUEL – TI PUSO TI KITKITAEN TI APO

**LEKSION 2: NI DAVID KEN TI FALESTINO – KUKUA TI APO TI
PANNAKIDANGADANG**

LEKSION 3: NI DAVID, NI ABIGAIL, KEN NI SAUL – ADDA KENKUANA TI APO

**LEKSION 4: DAVID KEN TI ISRAEL – TI APO KET DIOS TI AMIN NGA
ISRAEL**

**LEKSION 5: NI SOLOMON KEN DAGITI AR-ARI – NAGBASOL TI
ISRAEL ITI MAIBUSOR ITI APO**

**LEKSION 6: DA ELIAS KEN ELISEO – TI APO KET DIOS; SUMUROT
KENKUANA**

“...Intalimengko ditoy pusok ti Saom...”

Salmo 119:11

Partuat iti **TENTHPOWERPUBLISHING**

www.tenthpowerpublishing.com

Copyright © 2018 iti CrossConnect Ministries

www.crosscm.org

Nakareserba amin a pagrebbengan. Awan iti uray maysa a paset daytoy a libro iti mapartuat nga awan pammalubos manipud iti nangisurat, malaksid kadagiti naikkan a mangwanawan kadagiti ababa a paset, wenno dadduma a paset ti makoppia, maidulin iti aniaman a pamuspusan kas iti xeros, wenno maidulin iti computer wenno mai-scan nga awan pammalubos manipud iti nangisurat.

Malaksid kadagiti namarkaan, dagiti naadaw iti Nasantoan a Surat ket naggapu iti Nasantoan a Biblia, English Standard Version® (ESV®). Copyright © 2001 iti Crossway, publishing company ti Good News Publishers.

Naipalubos a maisar. Nakareserba amin a pagrebbengan.

Ti “ESV” ken “English Standard Version” ket nairehistro a marka ti Crossway. Ti panangusar kadagitoy a marka ket addaan pammalubos manipud iti Crossway

Dagiti namarkaan a paset ti Nasantoan a Surat ket naaggapu iti Ilokano Popular Version iti Philippine Bible Society a kameng ti United Bible Societies.

Ti desinyo ket partuat ti Inkwell Creative

PANANGRUGI

Rugiam ita ti maysa a pannakigasangasat a mangbukel ti biagmo. Daytoy a panagdaliasatmo ket naidumduma kenka ken mangilasin iti biangmo babaen iti regget ken tarigagaymo a rumang-ay iti pannakaawatmo iti libro a maaw-awagan a Ti Nasantoan a Biblia. Ti panangitedmo ti bagim ken oras iti panagadal ti mangipatalged iti irarang-aymo iti biag bayat nga agsasao kenka ti Dios babaen ti Saona.

Maiyawis a bayat ti panagadalmo, adda koma kenka dagiti sumaganad a kasapulan:

1. Kopya daytoy a maadal a paset: *Ti Pagayatan Ti Dios, Ti Dalantayo*
2. English Standard Version ti Nasantoan a Biblia (ESV). Palagip: No gumatangka ti Biblia, kitaem no mabalbalin ‘tay Biblia nga adda iti:
  - a. ligason a nakaisuratan dagiti sabali a pakabasaan ti sabsabali pay a paset ti Biblia.
  - b. sabali a pabasaan no sadino a paset ti Biblia ti pakasarakan ti isu met laeng a nausar a balikas a gagangay a masarakan iti likudan ti Biblia, ken,
  - c. sumagmamano a mapa a masarakan met laeng iti likodan ti Biblia.
3. Ball pen ken lapis
4. 3x5 wenno 4x6 a tarheta.

No addan dagiti tallo a paset a nainaganan iti #2 addaankan iti makaanay a ramit para iti panagadal ken sisasaganan ti naballigi a panagsukisok babaen kadagitoy nga adalen. Nu kaspangarigan ta daytoy ti umuna a pannakaisangom iti Biblia, mabalbalin met a mangrugika iti adalen a napauloan ti *Panangsukisok ti Biblia*. Daytoy nga adalen ti mangited iti ramramit iti panagsukisok a nadisenyo a tumulong kenka a mangbukel ti kabaalam ken ipaayannaka iti naan-anay a talged nga kas agad-adal iti Biblia. Ti *Panangsukisok ti Biblia* ket mabalbalin a makopya nga awan baybayadna wenno obligasyon a sungsubatam manipud iti CrossConnect Ministries website (www.crosscm.org). Numan pay mairekomenda daytoy nga adalen, saan met nga rumbeng unay para iti naballigi a panagadal ti *Ti Kaasi Ti Dios, Ti Salakanantayo*

Saanka nga agpangngadua a mangmarka ti Bibliam. Kukuam daytoy a Biblia nga adalem. Aramidem a kas kukuam babaen kadagiti isuratmo a pammalagip, dagiti inugedam a balikas, dagiti minarkaam, dagiti pinatimbokelam ken inikkam iti pagitudo. Mabalín nga agusarka iti kuwaderno wenno tablet para kadagiti isuratmo a kapanpanunotan, salsaludsod, ken pangsurotan iti panagdaliasatmo bayat iti panagadal.

Naisurat daytoy nga adalen a ramit, tapno mabalínam iti agadal a siksika. Addaan iti naiget a disiplina iti bagim maileppasmo daytoy a ramit a dika unay narigatan. Kagiddan pay daytoy iti pannakaalam iti baro nga inpormasyon, ibingay dagiti baro pannakapalawag, ken agsaludsod iti sumagmamano a naririgat a saludsod nga agkasapulan ti sungbat. Maiyunay-unay ngarud a mangawiska iti sumagmamano a gagayyemmo a kaduam nga agadal.

Sapay koma ta maaddaanka iti rag-o iti panagadalmo. Sapay koma ta ti pusom ket silulukat nga umawat bayat nga agsasao ti Dios kenka babaen iti Saona. Sapay koma ta dagitoy nga istorya iti Biblia ti mangipatalged manen kenka ti nagdakkelan nga ayatna nga intedna kenka babaen iti Anakna a ni Jesu-Cristo, nga Apo ken Manangisalakantayo.

Palagip ti Editor:Maipakaawat, a dagiti naipadakkel a sandi-nagan a mangdakdakamat ti Dios. Kas koma ti “... ania ti kinunaNa,” wenno “..Isu ti kinunaNa.”

UMUNA A LEKSION

TI PUSO TI KITKITAEN TI APO

1 SAMUEL 16 – NI DAVID KEN NI SAMUEL

PAKABUKLAN TI LEKSION 1

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 1: 1 Samuel 16

- Ti Baro nga Aramiden ni Samuel
- Ti Pagrukodan ti Dios
- Panagserbi iti Ari
- Ti Inranta a Panagsukir ni Saul
- Pannakaay-ayo iti Pagayatan ti Dios

PAKAUNA

Iti napalabas a paset ti *Ti Pagayatan ti Dios, Ti Dalantayo*, naammoantayo a ti Israel ket kayatda a maiturayanda babaen iti maysa nga ari a kas kadagiti dadduma a nasion iti lubong. Ti tarigagayda nga agbalin a kas kadagiti nasion ti aglawlawda ket riningbawanna ti tarigagayda nga agbiag a a kas naisangsangayan a tattao a kukua ti Dios nga agbiagi a natalged a kas annakNa iti babaen ti panagturay ken panagarina. Ti panangdawatda ti ari, ket kasla panangilaksidda ti Dios a kas Arida. Kalpasan a naballaaganda maipapan kadagiti rigat iti panagbiagi iti babaen iti panangituray ti ari, inted ti Dios no ania ti dinawatda. Binilin ti Dios ni profeta a Samuel nga ikonsagrarna ni Saul nga Ari dagiti tattao. Inted ti Dios ti Espiritu ti Apo ken Saul ket pinaregtana babaen kadagiti sasao nga, “Aramidem ti aniaman a makitana nga aramiden, agsipud ta adda kenka ti Dios.”

Saan unay a nabayag kalpasan a nagbalin nga ari ni Saul ket naammoantayo dagiti minamaag nga ar-aramidna a panagsukir ken ti panagkurangna a nangsalmetmet kadagiti bilin ti Apo. Kamaudiananna, linaksid ni Saul ti Sao ti Apo ket ti Apo linaksidna isuna a kas ari. Nagladingit ti Dios ta inaramidna ni Saul nga ari ti Israel ket inikkatna ti Espirituna manipud kenkuana.

Iti daytoy a leksion ket agsapsapul ti Dios iti tao a sumursurot kalpasan ti pusona. Ammoen no sadino ti pakasarakan ti sumaruno nga ari ket takuaten ti pagrukodann ti Dios para iti daytoy baro a naikonsagrar nga ari. Siputan no kasano nga usaren ti Dios isuna ket maalana ti pannakaay-ayo ni Ari Saul. Padaanan ti panagbabawi ti Dios a pinilina ni Saul a kas umuna nga ari ti Israel.

Paset 1

PAKAUNA: Nagsina ti dalan da Samuel ken Ari Saul (1 Samuel 15). Napan ni Samuel idia y Rama ket nagawid met ni Saul idia y taengna idia y Gabaa. Nupay nagdung-aw ni Samuel para ken Saul, saanna a pulos a napan sinarungkaran manen. Nagliday ti Apo nga inaramidna ni Saul nga Ari ket ita linaksidna isuna a kas ari ti amin nga Israel.

Napateg unay a maawatan a saan a ti Apo ti nangirugi iti pannakalaksid ni Saul. Ti 1 Samuel 15:26 ket ibagbagana kadayo nga immuna a linaksid ni Saul ti Sao ti Apo. Linaksid ni Saul ti langenlangen a kayat nga ipasdek ti Dios kenkuana a kas ari ti Israel. Gapu iti panggeddeng ni Saul a laksiden ti Dios, ti Dios linaksidna isuna a kas ari.

ARAMIDEN: Maitultuloy ti pakasaritaan. Basaen ti 1 Samuel 16:1-13.

- Sadino ti nangibaonan ti Dios ken ni Samuel?
- Apay a naibaon isuna?
- Ania ti inaramidna?

PANAGSANAY:

1. Ania ti saludsod ti Dios ken ni Samuel iti bersikulo 1? _____
_____
2. Adda ti baro nga iparamid ti Dios ken ni Samuel. Nakasaganan Isuna a mangdutok iti baro nga ari ti amin nga Israel ket kayatna a mapan ni Samuel tapno ikonsagrarna ti napilina. Ania ti bilin ti Dios iti tengnga ti bersikulo 1? _____

PANURSURO: Ti bilin a “punuem ti lana ti saram” ket kayat na a sawen nga ti baro nga ari ket umadanin a maikonsagrang. Iti 1 Samuel 10:1 nabasatayo maipapan iti panangikonsagrang ni Samuel ken ni Saul a agbalin nga ari, ti pangulo ti amin a tawid ti Dios, ti Israel. Paliwem ti pannakaaramat ti lana a naibukbuk iti ulo ni Saul. Ti pannakakonsagrang babaen ti lana ket iladawanna kadagiti tattao a daytoy a tao ket nailasin para iti nasantoan a panggep. Nailasin ni Saul iti kapitulo 10 ket ita ti baro a lalaki ket umadanin a mailasin para iti nasantoan a pangaramatan ti Dios.

PANAGSANAY:

1. Sadino ti nangibaonan ti Dios ken ni Samuel. (bersikulo 1)? _____

2. Ni Jesse ket nalatak a tao. Basaaen manen ti Ruth 4:21 ken 22. Tandaanan ti linya ti familia.
  - a. Da Ruth ken Boaz ti nagannak ni _____.
  - b. Ni Noemi ket apong ti tumeng ni _____.
  - c. Siasino ti putot ni Jesse? _____.
3. Apay a naibaon ni Samuel idia Bethlehem (bersikulo 1)? _____
4. Ania ti pagbutengan ni Samuel (bersikulo 2)? _____
5. Ania ti imbilin ti Dios nga aramiden ken ibaga ni Samuel ?
  - a. _____
  - b. _____
6. Anai ti nalawag nga imbilin ti Dios ken ni Samuel iti maudi a paset ti bersikulo 3? _____
_____
7. Nagtulnog ni Samuel (bersikulo 4) ket dimteng idia Bethlehem ket idiayna a nakasango dagiti panglakayen ti ili. Awan duadua, nagserbida a kas agbanbantay ti ruangan ket naguummongda iti ruangan ti ciudad idi simmangpet ni Samuel. Ania ti sinaludsudda ken ni Samuel iti bersikulo 4?
_____
8. Ania ti imbaga ni Samuel kadakuada (bersikulo 5)? Apay nga immay isuna? _____
9. Ania ti pammilin ken awisna kadagiti panglakayen? _____
_____
10. Siasino pay dagiti dadduma nga innayonna? _____

Paset 2

PAGPAMPANUNUTAN A SALUDSOD: Imbaon ti Dios ni Samuel ken ni Jesse idia Bethlehem tapno ikonsagrarna ti baro nga ari. No ibaonnaka ti Dios tapno mangpili, ania ngata ti pagrukodan para iti aramidem a panagpili? Dimo liplipatan nga ibilang ti pannakaupaymo iti immuna nga ari.

- a. _____
- b. _____
- c. _____

PANAGSANAY: Takkuatentayo no siasino ti pinili ti Dios...

1. Sapsapulen ni Samuel ti pinili ti Dios. Iti bersikulo 6 siasino ti nakita ni Samuel? _____
2. Ania ti makuna ni Samuel maipapan ti lallaki? _____
3. Ania ti ibaga ti Dios nga saanna a kitkitaen iti bersikulo 7? _____
4. Ania ti ammotayo maipapan ti langa ken katayag ni Ari Saul? Kitaen iti 1 Samuel 9:2. _____
_____

5. Linaksid ti Apo ni Eiab. Dagiti sumaruno a balbalikas ti mangted iti pannakalawag no ania ti panpanunoten ti Apo. Isurat ti nabatbati a balbalikas ti bersikulo 7: _____
_____
6. Ania ti imbaga ni Samuel iti tunggal annak a lallaki ni Jesse a naiyeg iti sangoananna (bersikulo 8-10)? _____
_____
7. Kamaudianna, ania ti sinaludsod ni Samuel ken ni Jesse iti bersilulo 11? _____
8. Ania ti insungbat ni Jesse? _____
9. Ania ti pammilin ni Samuel (bersikulo 11)? _____
10. Ken naiyeg ti buridek nga isu ti agay-aywan kadagiti karnero.. Kasano a nailadawan isuna iti bersikulo 12? _____
11. Ania ti imbilin ti Apo ken ni Samuel nga aramidenna? _____
12. Inkonsagrar ni Samuel ni David iti imatang dagiti kakabsatna a lallaki. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ken ni David (bersikulo 13)? _____
Daytoy ket nalatak. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ke ni Saul iti 1 Samuel 11:6? _____
13. Idi natungpalen ti naipaaramid, pimmanaw ni Samuel a nagawid iti pagtaenganna idia _____
(bersikulo 13).

PANANGIKABESA: Makitam kadi iti bagim mangkitkita iti akinruar a langa iti maysa a tao imbes nga iti puso? Isurat ti bersikulo 7 iti bassit a papel para iti aramidem a panangikabesa. Inikkan ti Dios ni Samuel ti diretso a pammagbaga: “Dimo kitaen ti langana...ti panangkita ti Apo ket saan a kas iti panangkita ti tao.” Maallilaw ti tao iti panangkitana iti akinruar a langa ti maysa a tao; ti Apo ket kitkitaen, sukimaten, ken ammona ti puso. Adda iti puso ti kababalin, ti kinasiasino, ken ti kababagas ti tao.

1. Ania ti ibagbaga ti Dios nga aramiden ni Samuel? _____
2. Kasano nga iparangarantayo ti pusotayo kadagiti dadduma tapno makitada? _____
_____
3. Ania ti ibaga ti puso kadatayo maipapan iti maysa a tao? _____
_____
4. Ania ti maadal dagiti dadduma maipapan kanyak iti panangiparangaranko ti pusok? _____
_____

SUMAGMAMANO A BANBANAG A PANUNOTEN: Agingga iti daytoy a tiempo adda sumagmamano a bambanag maipapan kada Saul ken David ti agpada. Agpadada a dua a maibilang a saan a mabigbigbig ken awan kapadasanda.

1. Ania ti maammoantayo maipapan ken ni Saul iti 1 Samuel 9:21? _____
_____
2. Ania dagiti dua a banbanag a maammoantayo maipapan ken ni David iti 1 Samuel 16:11?
  - a. _____
  - b. _____
3. Kamaudianna, ania ti naibaga kadatayo maipapan kadagitoy dua a lallaki iti 1 Samuel 9:2 ken 1 Samuel 16:12? _____
_____

Paset 3

PAKAUNA: Kalkalpastayo a pinaliiw dagiti pagpadaan iti nagbaetan dagitoy dua a lallaki, iti nagbaetan da Saul ken ni David. Dagiti sumarsaruno a bersikulo ket iparangarangda no ania ti amin a nagdudumaan iti nagbaetanda. Iti 1 Samuel 15:23 ken 26 maammoantayo a gapu iti panagsukir ken kinapalanguad ni Saul, ti saanna a panagtulnog, linaksid isuna ti Apo a kas ari ti Israel. Iti 1 Samuel 16:14-23 imparangarangna kadatayo no ania dagiti dadduma pay a bunga dagiti inar-aramid ni Saul.

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 16:14-23.

- Ania ti simmukat iti Espiritu ti Apo?
- Siasino ti naayaban nga agserbi para ken ni Saul?
- Ania ti nakiddaw nga aramidenna?

PANAGSANAY:

1. Ania ti pimmanaw manipud ken ni Saul (bersikulo 14)? _____
2. Pinabpabileg ti Espiritu ti Apo ni Saul (1 Samuel 11:6). Daytoy baro ken makadadael nga espiritu ket adda ti sabali a samayna kenkuana. Naibaga kadatayo a daytoy a dakes nga espiritu ti _____ kenkuana (bersikulo 14).
3. Nadlaw dagiti babaonen nga arserbi kenkuana no ania ti mapaspasamak. Ania ti pamuspusanda maipapan ti espiritu a mangparparigat ken ni Saul (bersikulo 15-16)? _____
_____
4. Iti bersikulo 17 naammoantayo nga immanamong Saul ket binibillinna dagiti babaonenna a rugienda a biroken ket ipanda kenkuana ti siasinoman a nalaing nga agtukar ti arpa. Maysa a

babaonen ti makaamammo ken ni David, ti anak ni Jesse. Ania ti imbagana maipapan ken ni David (bersikulo 18)?

- a. _____
  - b. _____, maysa a _____
  - c. _____, ken _____
  - d. Ken _____
5. Iti bersikulo 19 ania ti inaramid ni Saul? _____
6. Iti bersikulo 20 kasano a simmungbat ni Jesse? _____
Kitaem ti kinaparabur ken panagraem ni Jesse para iti arina.
7. Ania ti ibagbaga ti bersikulo 21 kadatayo maipapan ti panagserbi ni David ken Ari Saul? _____
_____
8. Ania ti maadaltayo maipapan ti langenlangen iti nagbaetan da Saul ken David? _____
_____
9. Ania ti dinawat ni Saul ken Jesse, nga ama ni David (bersikulo 22)? _____
10. Kasla adda ti pamuspusan ni Saul iti tiempo a ti dakes nga espiritu nga ibaon ti Apoket mapan lumugan kenkuana (bersikulo 23). Innala ni David ti _____.
Ni Saul ket _____ and the harmful spirit _____.

PANURSURO: Ti panagtulnogtayo iti Sao ti Dios ket napateg para iti Apo. Saan a napateg no kasano ti mapanunottayo a kinaimbag a pagbalinantayo, may-ayo ti Dios ti panagtulnogtayo Kenkuana. Ti Saona sagutna kadatayo. Idalannatayo ti Saona ken iturongnatayo tapno mailikiktayo iti kinadakes ken peggad. Salaknibannatayo ti Saonna iti amin a tiempo ti panagbiagtayo. Mabasatayo ti sangapulo a bilin ti Exodo 20 ket maadaltayo nga imted daytoy ti Dios kadagiti tattaona tapno agbiagda a kas ili a mangiyanninaw ti ayatda para Kenkuana kadagiti nasyon iti aglawlawda. Dagiti bilbilin ti Dios ket isuda ti kinaimbagna para kadakuada a naited a nagtaud iti puso ti ayat ngem uray no kasta pinili dagiti Israelita iti agsukir. Dagiti tignayda a panagsukir ket tignay a pananglaksid Kenkuana a kas Diosda.

Bayat iti panangkitkitatayo ken ni Saul makitatayo nga uray isuna met, ket pinilina nga inranta sukiren ti Sao ti Apo. Adda ti kasukat ti panagsukir. Awan ti makaay-ayo iti Apo a kas iti panagtalektayo Kenkuana ken daya a panagtalek ket maiyanninaw iti panagtulnogtayo. Iti 1 Samuel 15:22 ibagana a ti panagtulnog ket *nasaysayaat ngem...* ken ti panagdenngeng ket *nasaysayaat ngem ...* Ipalagipkatayo ti bersikulo 23 a ti panagsukir ket ibubusor ken kinapalangwad. Kasapulan a maawatantayo a ti panagsukir iti timekna, iti Saona, ket iyanninawna ti puso a mangilaklaksid iti Dios ken iti turayna.

Paset 4

PAGPAMPANUNUTAN:

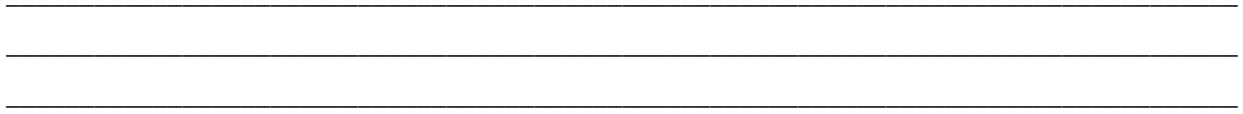
1. Aniada dagiti bambanag ken kaano dagiti tiempo a namagbalin a narigrigat para kaniak a dumngeg iti Sao ti Apo? _____
2. No dumngegak iti timek ti Dios bayat iti panagsaona babaen ti Saona, siak ket... _____
3. Ti panagtulnog iti Dios a kas turaytayo ket narigat para iti amin. Naadaltayo iti Genesis 3 a da Adan ken ni Eva ket naallilawda iti panamatida a nakasarakda iti napinpintas a wagas ngem iti panagtulnog iti timek ti Dios. Ti ibubusor ken ti kinapalangwad ket a narigat a kapanunotan. Saantayo kayat a panunoten dagiti bagbagitayo iti kastoy a kasasaad. Ti pananglaksid ni Saul ti Sao ti Dios ket nagbanag iti pananglaksid ti Dios kenkuana a kas ari. Napadasam kadin iti nailaksid, ti pannakailaksid a bunga ti bukodmo nga ibubusor/kinapalangwad? Ania ti naibaga wenno naaramid? Ania dagiti naisao wenno naaramid a sabali ti nagbanagan?

PANANGIKABESA: Maminsan pay agsao ti Salmo 1 kadatayo. Sublianam ti inkabesam iti Salmo 1. (Pangngaasim ta tandaanam: No daytoy ti umuna a pagibasaram ti Salmo 1 anusam nga isurat daytoy umuna a Salmo iti bassit a papel ken ikabesa a nalaing dagitoy innem a bersikulo). Ipaayam iti naan-anay nga imatang ti mai-kadua a bersikulo. “Ngem ti pakaragsakanna ket adda iti Linteg ti Apo...” Pakaragsakan ti Apo ti panagtulnogtayo iti Saona. Apay a napateg unay para iti Apo ti panagtulnog?

Ibagbaga kadatayo ti Salmo 1:2 a ti tao a magmagna iti langenlangen iti Apo ket pakaragsakanna iti panagtulnogna Kenkuana ken iti panangpanpanunotna iti Saona. Ti kadakkelan a pakaragsakan daytoy a tao ket saan a ti pannakiraman kadagiti ken ar-aramid ken patigmaan dagiti managdakdakes, dagiti managbasol, ken dagiti mangrabrabak—kadagiti saan a nailangenlangen iti Dios. Panunotem, maragsakan ti Dios kadatayo ken maragsakantayo Kenkuana babaen iti panangipakitatayo ti ayat ken panagtalek Kenkuana bayat iti panagtulnogtayo Kenkuana.

KARARAG: OApo, manangaasi nga Ama, makitak a narigat nga ipudnok Kenka ti ibubusor ken ti napalangwad a daldalanko. Kayatko a siak ti masurot. Kayatko a siak ti mangibaga no ania aramidek ken saanko nga aramiden. Ngem, masursurok a bayat ti panagtulnogko iti Saom ket maparparagsakka. Aramidem a ti panagtulnog Kenka ken panagdayaw iti Saom ket isu ti pakaragsakak iti unos ti panagbiagko. Punuennak iti ayat a masarakanna ti kadakkelan a rag-o Kenka. _____

MAIKADUA A LEKSION

KUKUA TI APO TI DANGADANG

1 SAMUEL 17 – NI DAVID KEN TI FALESTINO

PAKABUKLAN TI LEKSION 2

PAKABUKLAN

Pakauna

Leksion 2: 1 Samuel 17

- Ti Higante ti Falestino
- Ipukpukaw ni Goliat ti Karitna
- Ti Kabal ti Tao
- Ti Kabal ti Dios
- Ti Apo ti Mangisalakan
- Paggibusan a Paset

PAKAUNA

Iti saan unay a nabayag nakasango ni Saul ken dagiti Israelita ni Goliat ken dagiti Filisteo. Napabutngan dagiti Israelita babaen ti panagpasundayag ken ti panagkarkarit ni Goliat. Ania ti awan kadagiti Israelita? Apay a saan a ruggian ti buybuyot nga Israelita ti dangadang a maibusor iti kabusorda a Filisteo? Nupay kasta, ti agtutubo a David ket saanna a maibturan ti pannakaibabain nga inyeg ni Goliat kadagiti buybuyot ti sibibiag a Dios. Mabalín a nalatak ti pakasaritaan ngem adalen a kas iti damo Ania ti Kabal ni David? Ania dagiti armasna? Ania ti nagbanagan ti pannakidangadangna iti higante a Filisteo?

Paset 1

PANURSURO: Dandanitayon rugian ti panangadaltayo iti 1 Samuel 17, maysa kadagiti kalalatakan a pakasaritaan iti Biblia. Pakasaritaan da David ken ni Goliat. Ti David ni Michelangelo ket maysa kapanpanunotan ti maysa a tao iti agtutubo a lalaki a David, ti agpaspastor, ti kaubingan nga anak ni Jesse. Sabali pay a kasinnupadi ken saan unay a mabigbigbig nga ar-aramid ket inaramid ti agkitkitikit a Verrocchio ken dadduma pay.

Iti panagtulnog ni profeta Samuel iti Dios binukbukanna iti lana iti ulona iti imatang dagiti kakabsatna a lalaki (1 Samuel 16:13). Daytoy nga agtutubo a lalaki ket isuna itan nakonsagrar nga ari ti Israel a nailasin para iti panggep ti Dios. Isu ti naikkan ti pannakabalin babaen ti Espiritu ti Apo. Nupay nakonsagraren nga ari, adu pay a tawtawen ti napalabas sakbay a makapagtugaw iti trono a kas agturay nga ari.

Sumagmamano a ganganaet a nagan ti naaramat iti 1 Samuel 17:1-3. Soco, Efes-dammin, Azeca, ken ti Tanap ti Ela amin dagitoy ket adda iti igid ti baybay ti rehion ti Baybay ti Medeterania. Adu a mapa ti biblia ti saanna mainaganan no sadino ti pakasarakan dagitoy nagkakauna nga il-ili. Nupay kasta, kaaduan dagitoy, ket adda iti daga ti Filistia, maysa a naillet a paset ti daga a naiyunnat iti igid ti baybay ti Mediterania iti nagbaetan ti Joppa iti amianan ken Gaza iti abagatan. Daytoy a daga ti pagnanaedan dagiti Filisteo, ti kangrunaan a kabusor ti Israel. Iti dagup tii umuna ken maikadua a Samuel, madakdamat ti Falestina, ket kanayon a no madakamat ket maipapan dangadang wenno panagtignayda iti maibusor kadagiti Israelita.

Naibaga kadayo iti 1 Samuel 17:3 a ti buyot dagiti Filisteo ken ti buyot ti Israel ket agnaedda iti agsinnumbangir a disso iti turod nga addaan iti tanap a nagbaetanda. Daytoy ti naisagana nga entablado para iti pakasaritaan ni David ken Goliat. No saanmo pay a nabasa ti pakasaritaan a naisurat ti 1 Samuel, mabalinmo nga isurat iti kuwadernom dagiti babbaro a paset ti estoria a saanmo pay a naammoan. Dagitoy naurnong a maregmeg ken paspaset ti mabalin a mangted ti sumagmamano a baro pannakaawat ken baro a panangbigbig kadagiti nakaskasdaaw nga aramid ti Dios a naipatungpal babaen iti daytoy nga agtutubo nga agpaspastor a David.

ARAMIDEN:

1. Mangisurat iti ababa pakadagupan kadagiti bambanag a malapipmo maipapan iti pakasaritaan – dagiti pudno a paspasamak, dagiti agbibbiag, dagiti balbalikas ken daddumapay. _____
_____
2. Basaen ti 1 Samuel 17. Tandaanan dagiti balikas, grupo dagiti balikas, ken dagiti tignay a mangiladawan ken ni Goliat ken rugiam ti agisurat para iti bagim kadagiti sumagmamano a bambanag a maam-ammoammaipapan keni David.

PANAGSANAY:

1. Dagiti bersikulo 4-7 ket iladawanda ni Goliat, ti maingel dagiti Filisteo. Kitaem daytoy maysa a tao a kadua dagiti Filisteo:
  - a. Ti langana: _____
  - b. Ti kabalna: _____
  - c. Dagiti armasna: _____
  - d. Ti pigsana: _____
2. Kalpasan amin dagitoy pammaliw ania ti makunam? _____
_____
3. Manipud iti panangkita ni Goliat iti bersikulo 8 siasinoda dagiti kabusorna? _____
_____
4. Ni Goliat ti tao a rumbeng a parmeken. Ania ti impukkaw ni Goliat kadagiti Israelita? _____
_____
5. Makapagagar a tandaanan no kasano nga ibilang ni Goliat a ti dangadang ket maipapan amin kenkuana. Ugedan iti baba dagiti amin a bukod sandi-nagan nga inusar ni Goliat kadagiti bersikulo 8, 9, ken 10.
6. Imbaga ni Goliat ti karit (bersikulo 10): _____
_____
7. Siasino ti ipagarud ni Goliat a karangetna? _____
8. Ania itan ti ammo ni Goliat? _____
9. Basaen manen ti bersikulo 11. Ania dagiti balikas a naaramat iti nangiladawan ti Israelita? _____ ken _____.
Tandaanan: Kadagiti dadduma a patarus ket naaramat ti balikas a nagbuteng. Ti balikas a naupay ket adda iti kaipapananna a kasla banag wenno ti maysa a tao a *marebrebba*. Ti pannakarebba ket mabalin a bunga ti kinaranggas, pannakatikaw, wenno buteng ken bunga iti panangbuteng ti maysa a tao, madismaya, ken napabutngan.

PAGPAMPANUNUTAN: Ania ti mapaspasamak? Ania ti agdama a maar-aramid? Daytoy sibubukel a pakasaritaan ket agparparang a maysa a dangadang iti panunot. Dagiti grupo ket dagiti Filisteo a kaduada ti maingelda a ni Goliat a maibusor kadagiti Israelita ken iti ari a ni Saul. Nagparang ni Goliat iti imatang dagiti Israelita a nakakawes para iti pannakidangadang nga addaan iti kadakkel, kabal, ar-arnas, piskel, ken uray ti taga-awit ti kalasagna isu a nagna sangoananna. Siasino ti saan a mapabutngan?

1. Saan laeng a nakaarwat ken nakaarnas ni Goliat para iti dangadang ngem ita nagtakder ken pukpukkawanna dagiti buyot ti Israel. Ti kasla kababagas ibagbagana ket, “pagbalinentayo a nalaka daytoy. Makirangetak para kadagiti Filisteo ket ibaonyo ti kalalaingana taoyo tapno makiranget para kadagiti Israelita. Ket sapay ta ti kalaingan isu ti agballigi. No maabakak iturayanyo dagiti Filisteo ket no maabakkayo agserbi dagiti Israelita kadakami.” Napateg a kitaentayo bassit no sino ti maingel ti Israel (1 Samuel 9:2). Ania ti mabasatayo maipapan kenkuana iti 1 Samuel 17:11? _____
2. Naipadamag a ti ari ti Israel ket nagkullayaw ken nakaro ti panagbutengna. Nakellaatka kadi iti tignayna ken Goliat? Ania ti namnamaem tignay iti arim a daulo? Ania ngata a klase a pangulo isuna? Ikkam iti gundaway a mangamiris no ania ti langa ti langenlangen iti nagbaetan dagiti tattao ken iti ari:
_____
_____
3. No addaka iti buyot dagiti Israelita ket makitam daytoy nagtagiarmasn a higante ken nangngegmo ti nalawag a karitna, ania dagiti balikas nga aramatem a mangiladawan kenka?
_____

PANANGIPAKAT A SALSALUDSOD:

1. Ania dagiti sumagmamano a higante a sangsangoek? _____
2. No ti biag ket kasla napunpunno kadagitoy a higante, ania dagiti rikna a rumsua iti kaungak? _____
_____
3. Kasano ngata a sumungbatak kadagiti karkarit dagiti higante? _____
_____
4. Ania ti mariknak maipapan iti wagas a panangsungbatko kadagiti higante a mangpukpukaw kaniak? _____
_____

KARARAG: O Apo, ipudnok a kankanayon a makasangok dagiti higante iti biagko a mangpabuteng kaniak. Mariknak a kaslaak matumtumba, a nakadumog iti suli, ken naabak. Dagiti higantek ket umayda

iti amin nga itsura ken rukod. Ammok nga awan ti gawayko a maibusor kadakuada. Pakawanennak iti panagkamtodko a manglagip a Sika ti Kalasag ken Mangisalakanko, ti Mangispalko. Sika ti makirangrangett kadagiti higante iti biagko para kaniak. Agyamanak iti panangsalaknibmo kaniak. Sika ti Maingelko! _____
_____
_____

Paset 2

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 17.

PANAGSANAY:

1. Ni Jesse, nga ama ni David, ket lakayen. Addaan isuna ti walo nga anak a lalaki. Naibaga kadatayo a dagiti tallo nga inauna nga anakna a lalaki ket simmurotda ken Saul iti pagdadangadangan (bersikulo 12-13). Ti nagan dagiti tallo nga anakna a lallaki ket _____, _____, Ken _____
2. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ken ni David iti bersikulo 14 ken 15? _____
_____
3. Ti pananguyaw ti higante a Filisteo ket mamindua iti tunggal aldaw iti uneg ti _____ nga aldaw!
4. Inayaban ni Jesse ni David ket imbaonna nga addaan iti taraon a mapan iti kampo dagiti Israelita Israelita nga ayan dagiti kakabsatna. Sigagagar daytoy nga ama mangammmo maipapan ti salun-at ken kasasaad dagiti anakna. Inaramid ni David ti imbilin ti amana. Ania ti mapaspasamak idi nakadanun ni David ti kampo (bersikulo 20-21)? _____
_____
5. Sino ti nagpasango bayat ti panannakisao ni David kadagiti kakabsatna? _____
6. Nangngeg ni David ti pananguy-uyaw ni Goliat a maibusor iti buyot ti sibibiag a Dios. Ania ti inaramid ti buyot ti Israel (bersikulo 24)? _____
7. Ania ti inkari ti ari kadagiti Israelita no siasino ti makapatay daytoy a tao a mangkarkarit ti Israel (bersikulo 25)?
  - a. _____
  - b. _____
  - c. _____

8. Nagsaludsod ni David kadagiti lallaki nga adda iti asidegna no ania ti mapasamak iti tao a makapatay ti Filisteo a nangyeg iti kasta a pannakaibabain iti Israel. Kasano nga ibilbilang ni David ni Goliat iti bersikulo 26? _____
Kasla ibagbaga ni David, “Siasino ti ipagarupna ti bagina? Kasano ti kinaturedna iti panagkunana a mangkarit ti buyot ti sibibiag a Dios?”
9. Iti bersikulo 28 naiparangrang ti pungtot ni Eliab ken ni David. Ania ti pammabasol ni Eliab?____
_____
10. Nagbaw-ing ni David tapno penkenna ti pakaammo (bersikulos 31-32). Nangngeg ni Saul ti maipapan ken ni David ket pinaayabanna isuna. Ania ngata ti ibaga ni David ken ni Saul?
_____
11. Ania ti kayat nga aramiden ni David? _____
12. Ania ti kinuna ni Saul? _____
Ti laeng takder ken kapadasan ni David iti gubat ti ibilbilang ni Saul a napateg a puonan ken kasapulan para iti pannakiranget ken Goliat. Ania ti insungbat ni David (bersikulo 34-35)?
_____
  - a. Ania dagiti animal nga kinaranget ni David? _____
ken _____
  - b. Kasano nga ibilbilang daytoy saan a nakugit a Filisteo? _____
  - c. Apay (bersikulo 36)? _____
13. Siasino ti mangispal ni David (bersikulo 37)? _____
14. Binilin ni Saul ni David a mapan a kaduana ti pamendisyon iti Apo. Ngem ania ti inaramid ni Saul sakbay nga ibaonna ni David (bersikulo 38-39)? _____
15. Ania ti imbaga ni David iti panangikawesna ti kabal ni Saul? _____
_____
16. Ania ti sabali nga inaramidna (bersikulo 39-40)? _____
_____

PAGPAMPANUNUTAN: Naammoantayo iti 1 Samuel 17:38-41 a ni Saul ken ni David ket adda iti agduma a kapanunutanda maipapan iti no ania ti rumbeng nga ikawes ni David inton sangoen ti higante. Ipapilit ni Saul a makawesan ni David ti kabalna. No panunotem maipapan iti daytoy, mapanunotmo kadi a ni David ket dakkel a makita? Maysa laeng isuna nga agtutubo a nakakawes iti kagay, nabungon ti kabal, ken helmet ket aw-awitenna ti kampilan ti maysa nga tao a nataytayag ngem ti siasinoman kadakuada! No pay kasta, nabigbig ni David a saanna a kabaelan a sangoen ni Goliat agsipud ta saan a

naruam a mangisuot kadagitoy nga arwatan. Innalana ketdi ti sarrukodna, lima nalamuyot a bato, ken ti pallatibongna, daytoy laeng ti inus-usarna iti salaknibna a maibusor kadagiti leon ken oso bayat iti panangsalaknibna kadagiti karnerona.

Kitaem biit nga iti daytoy a dangadang a dagiti leon ken oso ket isuda dagiti higante ket ti sumagmamano a karnero ket isuda dagiti buybuyot ti Israel, ti buyot ti sibibiag a Dios. Saan a kinita ni David ti bagina nga isu ti mangis-ispal kadagiti karnero, kas mangispal iti Israel, manipud iti dayta a leon wenna oso, daytoy higante a Goliat. Ammona a kas iti panangispal ti Dios kenkuana manipud iti leon ken oso bayat ti panangsalaknibna kadagiti karnero, ammona met a ti Dios ti mangispal kenkuana manipud iti ima daytoy a Filisteo bayat ti panangsalaknibna ti buybuyot ti sibibiag a Dios!

Inasitgan ni David ti Filisteo nga imetna ti sarrukod ti agpaspastor, dagiti lima a nalammuyot a bato, ken ti pallatibong. No ispalennatayo ti Dios kadagiti higante iti biagtayo nga umay iti amin a langa ken rukod, balbaliwannatayo manipud iti pisikal a kasasaad nga inladawan ni Verrocchio ken dagiti panangiladawan dagiti dadduma pay nga artists ken ni David nga agbalin a kas iti inkitikit a David da Bernini ken Michelangelo. Ni David a bitbitna ti pallatibongna ket sangoena ti higante ket nalimpia ti lugar a pagdangadangan. Naginnasideg dagiti dua nga agkabusor. Ikkam iti gundaway a mangkita no ania ti pakaigapuan ti nagdumaanda. Ania ti nangbalaliw ken ni David a nga agbalin a higante?

Paset 3

PANANGIPAKAT A SALSALUDSOD: Kasapulantayo a mangsapul kadagiti lugar iti daytoy pakasaritaan no sadino a makasaraktayo iti pakaipakatanna kadagiti bukodtayo a kasasaad iti biag. Iti pagleppasan ti paset 1 kinitatayo no ania dagiti higante a masabettayo iti bibiagtayo. Iti daytoy a gundaway kitaentayo ti kawestayo bayat iti pananggandattayo a mangsango kadagitoy higante.

1. Sublianam a kitaen dagiti higante—dagidiay a banbanag, tunggal tao, kasasaad a timmakder a mangipukpukaw iti pangta a maibusor kadatayo. _____
2. Idi nakasango dagiti Israelita ti maingel ti Filisteo nagtatarayda a napnoan buteng (bersikulo 24). Ania ti pagibasaram iti kababalinmo no masarakam iti bagim iti kasasaad a kasapulan a sitaem dagiti higante a bumusbusor kadagiti banbanag ti Dios ken dagiti tattaona? _____
_____
3. Adda ti kabal da Saul ken ni Goliat. Adda ti batbato ken pallatibong ni David. Ania ti kabalmo iti pannakirangetmo iti kabusor a bumusbusor iti buybuyot ti sibibiag a Dios? _____
_____

4. Ni Goliat ti maingel ti Filisteo. Siasino ti ibilangmo a bukodmo a maingel? Siasino ti mapan a makiranget para kenka? Siasino ti mangispal kenka manipud kadagiti kabusormo? _____
-

PANAGIKABESA:

1. Iti Baro a Tulag ti Libro ti Efeso ibagbaga ni San Pablo ti maipapan iti kabal, ti kabal ti Dios. Basaen ti Efeso 6:10-17. Umuna, guyuguyennatayo nga agbalin a nakired iti Apo ken iti dakkel a pannakabalinna. Iti bersikulo 11 naibaga kadatayo nga ikawestayo ti amin a kabal ti Dios. Saanna kayat nga adda iti aniaman a paset ti bagitayo ti awanan salaknib manipud iti puersa ti managdakdakes a maibusor kadatayo. Ipakitana kadatayo a nalawag a ti maingel ti managdakdakes a kaginginnubattayo ket ti diablo. Nalawg ti panangibaga ni San Pablo iti bersikulo 12 no siasino ti kaginginnubattayo. Siasino ti kabusortayo?

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

2. Ania dagiti inted ti Dios tapno mabaelantayo ti sumaranget (bersikulo 14-18)? Ngarud...

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____
- f. _____
- g. _____

Papigsannatayo ti Dios babaen iti bilegna, ti dakkel a pannakabalinna ken paneknekanna babaen iti kabalna tapno labanantayo dagiti palab-og ti managdakdakes. Apag-isu la unay ti kabalNa! Daytoy laeng ti kasapulantayo tapno makirangettayo ken agtalinaedtayo a sitatakder. Maguyugoytayo a nga alaen daytoy a kabal a kabaltayo ti kabal a nakairuamantayo nga ikawes. Isurat ti bersikulo 13-18 iti bassit a papel ket ikarigatam nga ikabesa dagitoy a bersikulo ket bayat ti panagikabesam, agbalin a nasintir iti panursuro ti Espiritu ti Dios maipapan iti tunggal paset kabal nga insagana ti Dios ken ania ti kaipapanan ti tunggal paset iti pananggun-odmo iti balligi kadagiti labanmo. Mabalainmo nga nga aramiden a makita ti bagim babaen ti panangipintam ket kalpasanna kawwesam ti imahe iti kabal ti Dios.

KARARAG: O Apo, Diosko, innalada a makidangadangak kadagiti kabusor. Makarkaritik iti nalablables gem iti kabaalak a makidangadang ken agtalinaedak a nakatakder. Tumaray ken aglemmengak iti buteng iti no ania ti panunuten dagiti dadduma a tattao imbes a tumakderak a maibusor kadagiti mangbusbusor ti kasasantoan a Naganmo. Kankanayon a raoten dagiti kabusorko ti panunotko ket dadaelenda ti ugali ken katataok. Ikkannak ti Saom ti kabal a saan a kabaelan a salputen ti dakes. Tunggal aldaw iti ibabangonko tulongannak a mangsirmata nga ibarikesko ti barikes ti kinapudno, ti kabal ti kinalinteg, sapatos ti kinasagana nga addaan ti naimbag a damag ti kapia, ti kalasag ti pammati, ken ti helmet ti Sao ken kararag. Sapay koma ta sanghoek ti tunggal kanito iti tunggal aldaw a nakasagana nga agbiag nga ammok ken patiek a Sika ti Mangispalko ta no awanka awan ti maaramidak. Agyamanak iti talna nga agtaud manipud iti pannakaammo a kabaalam nga aramiden ti amin a banbanag. _____

Paset 4

PAKAUNA: Iti panagtuloytayo iti panangadaltayo kada David ken Goliat iti 1 Samuel 17:41 makitatayo a dardarupen ti kabusor ni David. Umadanin a maamoantayo no ania ti kayat a saoen ti Dios iti kunana iti 1 Samuel 16:7 a saanna a kumitkita kadagiti banbanag a kitkitaen ti tao. Numan pay kitaen ti tao ti akinruar a langa ti Dios kumitkita iti puso. Ti higante ti Filisteo ket awan ti ammona maipapan iti puso ti tao a karangetna.

ARAMIDEN: Basaen manen ti 1 Samuel 17:41-51.

PANAGSANAY:

1. Siasino ti kadua ni Goliat makidangadang (bersikulo 41)? _____
2. Ti tao kitaenna ti akinruar langa. Ania ti nakita ni Goliat? _____
3. Kasano ti karirikna ti Filisteo maipapan iti nakitana (bersikulo 42)? _____
4. Ania ti imbaga ni Goliat a nangiparangarang ti pusona (bersikulo 43-44)? _____
5. Ania ti sungbat ni David? Ania ti intugot ti tunggal maingel (bersikulo 45)?
  - a. Ni Goliat: _____
  - b. Ni David: _____

Makapagagar a tandaanan a nakita ni David ti bagina a napan iti paggubatan a ti kaduana

ket saan a babaen iti kabal ti bato ken pallatibong no di ket iti nagan ti Mannakabalin nga Apo, ti Dios ti buybuyot ti Israel!

6. Nakita ni Goliat nga immay isuna iti dangadang tapno laeng patayenna ni David ken maikkan ti dakdakkal pay a dayaw iti naganna. Ania ti kayat nga ipakaammo ni David iti tunggal maysa (bersikulo 46-47)? _____
_____
7. Ammo ni David ti panaggibos ti pakasaritaan (bersikulo 47). Siasino ti Maingel ti Israel? _____
_____
8. Ania ngat ti pagbanaganna? _____
9. Naibaga kadatayo iti bersikulo 48-49 a daydi Filisteo dimmarop. Ngem ni David, _____
_____
10. Impallatibong ni David ti bato ket napuntaan ti Filisteo ket natay sakbay pay a naammoanna no ania ti napasamak. Dinagup ti bersikulo 50 no ania ti napasamak : _____
_____

Awan pay ti gundaway ni Goliat a mangasot ti kampilanna manipud iti kalubanna! Inasut ni David ti kampilan ni Goliat ket kalpasan a napapatayna ket pinutolna ti ulona babaen iti daytoy.

PAGPAMPANUNUTAN: Ti maingel ti kabusor ket natayen. Ngarud ania ti maadalko maipapan iti pannakidangangko kadagiti higante ti biagko, dagiti kabusor nga manggububat iti kaunggak?

1. Dumarupak kadi a kas ken ni Goliat a dumardarup iti kabusor nga ipagpagarupmo laeng a kas “maysa laeng nga agtutubo, lumabbaga ken nataer ti langana?”
2. Laisek kadi ti kabusor ket ibilangko isuna a pagkakatkatawaan?
3. Wenno, kaslaak kadi ken ni David a sipapardas a mapan iti paggubatan nga ammok a ti kabusor ket adayo a napigpigsa ngem iti siak iti bukodko a bagi?
4. Tumarayak kadi ta ammok a “ti Apo ti mangisalakan; ta kukua ti Apo ti dangadang?”

Paset 5

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 17:51-58.

PANAGSANAY:

1. Natayen ni Goliat. Ita sino ti nagbaw-ing ken nagtataray? _____

2. Ania ti inaramid ti buybuyot ti sibibiag a Dios, dagiti tattao ti Israel ken Judah (bersikulo 52)?

_____

Kinamatda dagiti Filisteo aginggana iti _____ ili ni Goliat (1 Samuel 17:4), ken ti ruangan ti _____.

Tandaanan: No adda ti mapa iti likod ti bibliam, mabalin a mabigbig ti Gath ken Ekron iti mapa a mangipakita ti pannakabingbingay ti dagdaga kadagiti sangapulo ket dua a tribu ti Israel.

3. Ania ti inaramid dagiti Israelita iti kampo ti buybuyot ti Filisteo (bersikulo 53)?

_____ Nagbaw-ing ken nagtataray dagiti Filisteo. Maaddaan ti maysa a kananakem a ti panagkunada a kukuada ti balligi bayat ti panagtaktakderda a nagbuybuya. Idi saan a napasamak nagbaw-ing ken nagtatarayda para iti biagda. Ket mabalin nga imbatida dagiti armasda a pakigubat. Dagiti Filisteo ket immun-unada iti pannakaammo, nangnangruna kadagiti banbanag a mainaig iti landok. Sirmataem no ania ti nakita dagiti Israelita idi nagsublida ken nagsamsamda iti kampo dagiti Filisteo.

4. Ania ti napasamak iti ulo niGoliat (bersikulo 54)? _____

5. Sadino ti nangidulinanda ti kabal ti Filisteo? _____

PAGGIBUSAN A PASET:

1. Dagiti bersikulo 55-58 ket agparang a kasla paggibusan a paset. Isu ti pagpatinggaan ti pakasaritaan adumawdawat iti maysa a kangrunaan a saludsod: No nagserserbi ni David idi ken ni Saul idi a parparigaten isuna ti dakes nga espiritu (Samuel 16:14-23), apay a saan a nailasin ni Saul isuna? Ni Saul man wenno ni Abner, ti pangulo ti buyot, saanda nga am-ammo no siasino isuna. Sinaludsod ni Saul isuna iti bersikulo 58: _____ ket simmungbat ni David? _____
2. Nupay saantayo nga ammo no apay a saan a nailasin ni Saul isuna, ammotayo a daytoy met laeng a David a kinonsagrar ni Samuel a pinili ti Dios a kas sumaruno nga ari ti Israel, ti anak ni Jesse a taga Bethlehem. Lagipem no ania ti imbaga ti maysa kadagiti babaonen ni Saul maipapan ken ni David iti 1 Samuel 16:18: _____
- _____

ARAMIDEN: Mabalin a nangegmon ti pakasaritaan ni David ken Goliat ngem saanmo pay a nabasbasa ti pakasaritaan manipud iti Biblia. Ipaayam ti sumagmamano a minutos ket isuratmo dagiti sumaganad:

1. Nadumaduma a kinapudno a naadalmo maipapan iti pakasaritaan.
2. Maysa pannakaammo no siasino ti Dios ken ti langenlangen a kayatna a kadagiti tattaona.
3. Maysa a pannakaammo no ania ti pakaipadaan ti tao.
4. Maysa a punto ti panangipakat a mabalinmo nga inayon iti bukodmo a biag.

MAIKATALLO A LEKSION

ADDA KENKUANA TI APO

DAGITI PAKASARITAN MANIPUD 1 SAMUEL 18-31 DAVID, ABIGAIL, AND SAUL

PAKABUKLAN TI LEKSION 3

Pakabuklan

Pakauna

Leksion 3: 1 Samuel 18-31

- Ti Naimun a mata ni Saul
- Ti Balligi ni David
- Ni David ken ni Nabal
- Ni David ken ni Abigail
- Ti Pannakatay ni Saul
- Ti Kari ti Dios: Maysa Masakbayan ken Maysa Namnama

PAKAUNA

Ania ti bunga ti panagballigi ni David? Apay a sibaballigi isuna kadagiti amin nga aramidenna? Ania dagiti bunga ti balligi ni David? Kasano a inaramid ni Saul? Iti paggibusan ti Umuna a Samuel naibaga kadayo no ania ti napasamak iti gayyem ni David a ni Jonathan ken ti amana a ni Ari Saul iti pannakidangangda a maibusor kadagiti Filesteo.

Kasanom a kitaem ti bagim nga agtignay iti balligi dagiti dadduma a tattao? Iti laksid ti panagballigi ni David ken ti panaggandat ti ari a mangpapatay kenkuana, ammoen no kasano ti panangtratona iti kinonsagrar ti Apo. Agpidot iti nadosan a kinasirib ken adalen no kasano nga ibilang ti maysa a tao ti bukodna a balligi ken ti balligi dagiti dadduma a tattao.

Paset 1

PANURSURO: Agrugi ti kapitulo 18 babaen ti panangiyam-ammona kadatayo iti baro a tao ni Jonathan, nga anak ni Saul. Nagbalin a naasideg ken nadekktet nga aggayyem da David ken Jonathan. Naibaga kadatayo a nagbalinda a maymaysa iti espiritu ni Jonathan ken ni David, inayatna a kas iti bagina, ken nakitulag ken David a singirennanto dagiti kabusor ni David (1 Samuel 20:16-17). No pampanunoten, kas anak a lalaki ti ari isuna ti sumaruno nga agbalin nga ari no matay ti amana. Gapu ti kinaadu ti mabalin nga usaren iti Biblia maipapan ken ni David saantayon nga adalen a nalaing ti langenlangen iti nagbaetan da David ken ni Jonathan. Umanayen a kunaen, a ti langenlangenda ket nagbayag tungpal biagda. Mabalimo nga adalen ti ad-adu pay maipapan ken ni Jonathan. Dagiti sumagmamano a sabali a pakabasaan ket tulongannaka a mangrugi:

1. 1 Samuel 19:1-7 – Ni Jonathan kas Katulongan ni David
2. 1 Samuel 20 – Binallaagan ni Jonathan ni David maipapan ti panggep ti amana a papatayen isuna
3. 1 Samuel 31:2 – Ti ipapatay ni Jonathan
4. 2 Samuel 4:4 – Ni Mefiboset ti anak a lalaki ni Jonathan (2 Samuel 9)

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 18:5-17.

PANAGSANAY: Dagitoy sumagmamano a bersikulo ti mangiparangarang ti adda a langenlangen ni Saul ken ni David:

1. Kasano a trinato ni Saul ni David? _____
2. Ania ti maadalmo maipapan ken ni David? _____
3. Kasano a simmungbat dagiti tattao ken dagiti ofisiales ni Saul ken ni David? _____
_____
4. Kasano ti panangawat dagiti babbai ken ni David idi nagsubli isuna manipud iti pagdadangadangan (bersikulo 6-7)? _____
_____
5. Ania ti inkankantada? _____
6. Kasano ti inaramid ni Saul kadagiti pammadayawda iti bersikulo 8? _____
_____
7. Iti bersikulo 9 ket nausar ti napnuan kaipapananna a balikas. Ania daytoy? _____
_____

Dagiti dadduma a patarus ket nagaramatda ti nadumaduma a balbalikas. Ti NIV ibagana a ni Saul ket addaan ti “naimon a mata” ken ni David.

ItiTi *Ayab ti Dios, isu ti Pakawayawayaantayo* a serye iti CrossConnect napagsasaritaantayo no ania ti kayat a saoen ti balikas nga imon.Naibaga a ti maysa a naimon ket adda ti panagbutengna a masukatan. Apay nga agimon ni Saul? Apay a pagtalinaedenna ti “naimon a mata” ken ni David?

---

8. Ania ti simmaruno a banag a napasamak (bersikulo 10-11)?
  - a. Ken ni Saul: _____
  - b. Ken ni David: _____
9. Ania ti kadakkelan a pagbutengan ni Saul (bersikulo 12)? _____
10. Ania ti sungbat ni Saul iti butengna (bersikulo 13)? _____
11. Nagbalin ni David a maysa a mannakigubat. Naikkan isuna ti nangato a saad iti buyot ket indauloanna dagiti suldado iti pannakigubatda . Nagballigi isuna kadagiti amin a banag nga aramidenna agsipud ta(bersikulo 14) _____
12. Sibaballigi ni David ket kasano a nagtignay ni Saul kenkuana (bersikulo 15)? _____

Paset 2

PANURSURO: Ti balikas a *balligi* ket adu daras a nausar iti daytoy a kapitulo. Masansan a rukudentayo ti balligi babaen ti adu ganansia a kuarta, takem, sansanikua, ken dayaw. Dagiti sabsabali a pakabasaan ti balligi ni David dakamatenna ti *kinasiribna*. Dagiti dadduma a patarus ti Biblia ket ipatarusna ti bersikulo 14, “Nagtignay a sisisirib ni David iti amin nga aramidna; ket adda kenkuana ti Apo.” Ket ti bersikulo 15 ket mabalin nga ipatarus a “nakita ni Saul isuna a nagtignay a sisisirib iti amin nga aramidna ket nagbuteng kenkuana.”

Iti Salmo111:10 mabasatayo a ti panagbuteng ti Apo isu ti pangrugian ti kinasirib. Nagbibig ni David iti nadek ket a langenlangen iti Apo. Dinaydayawna ti Apo. Ammo ken inar-aramidna dagiti linlinteg ken dagiti al-alagaden ti Apo ket babaen kadagidiay linlinteg ken al-alagaden ti Dios nga intedna ken ni David ti kinasirib ken pannakaawat. Iti sabali a bangir, ni Saul, ammona a pimmanaw ti Espiritu ti Apo kenkuana ket ita maysa a dakes nga espiritu ti mangparparigat kenkuana. Tapno mapapanaw ni Saul ni David iti imatangna insaadna a kas pangulo ti sangaribo a tattao nga idauloanna iti gubat. Ti nainsiriban

nga aramid ni David ti mangipaneknek ken ni Saul ken kadagiti amin tattao nga adda kenkuana ti Dios. “Iti amin aramidenna ket addaan iti dakkel a balligi *agsipud ta adda kenkuana ti Apo.*”

PAGPAMPANUNUTAN: Kadagitoy sumagmamano a bersikulo ti 1 Samuel 18 makitatayo no ania ti adda a nagdumaan dagitoy dua a tattao. Makitatayo a sibaballigi ni David iti dangadang ket ni Saul mabuteng ken agimonn gapu iti balligi ni David. Ammona nga adda ti Apo ken ni David ngem pimmanaw kenkuana. Makitatayo ni David nga agserserbi ken ni Saul bayat ti panagtokarna ti arpana ket ni Saul igayangna ti gayangna ken ni David tapno “maipideg iti parder.” Ket iti amin a tiempo naadaltayo a ti Israel ken ti Judah ket inay-ayatda ni David, agsipud ta isuna ket (bersikulo 16) _____

Itibersikulo 17 ibagbaga ni Saul iti bagina, “Saan a ti imak ti mangdangran ken ni David. Bay-ak a dagiti Filesteo ti mangaramid iti dayta!” No maibaonna isuna ti gubat, dagiti Filesteo ti mangaramid ti kayatna a mapasamak. Kasla ibagbaga ni Saul nga itunosna ti bagina kadagiti kabusor tapno maikkatna iti bagina ti pangta kenkuana nga adda ken ni David. Ti panagimon ni Saul ti nangiduron kenkuana tapno gandatenna a papatayen ni David.

PANANGIPAKAT A SALSALUDSOD:

1. Siasinoda dagiti tattao nga ammom nga agtignay a nainsiriban? _____
2. Ania a buteng ti rumsua iti kaunggam? _____
3. Ania ti makaigapu a mabutengka kadagiti sabali a tattao, a mangipangpangta kenka ken rason a mariknam a nakapuyka ? _____
4. Ania ti nagdumaanna kenka iti pannakaammom nga adda kenka ti Apo? _____

Paset 3

UTUBEN A NALAING: Dagiti nabatbati a kapitulo ti Umuna a Samuel ket nainayon dagiti pakasaritaan iti pananggandat ni Saul a mangpapatay ke ni David, nagtaray ni David para iti biagna, dagiti sikap ken pannakidangadang dagiti Israelita kadagiti kabusorda, ken ti kasasaas a pinili ni David nga ispalen ti biag ni Saul. Makitam makapagagar a basaen dagitoy a kapitulo ket isuratmo iti kuwadernom nadumaduma a nagnagan ken luglugar a nadakamat. Daytoy a listaan ti tumulong kenka tapno saanka a mapabuntog dagiti saan a nalatak a nagnagan. Pagtalinaedem a madadaan ti Bibliam no kayatmo a mabigbig dagiti nadumaduma a luglugar.

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Samuel 25. Iti 1 Samuel 25:1 naibaga kadaytoy a ni Samuel, a tao a nangikonsagrar ken ni David a nga agbalin nga ari, ket natay. Kalpasan a naitanem isuna idiy Ramah napan ni David idiy Let-ang ti Paran. Kitaentayo biit daytoy maysa a makapagagar a pakasaritaan a naisurat iti daytoy met laeng a kapitulo.

1. Inaganan dagiti agbibig.
2. Ania ti dawat ni David ken ti sungbat ni Nabal?
3. Ania ti inaramid ni Abigail?
4. Ania ti supapak ken nagbanagan iti pakasaritaan?

PANAGSANAY:

1. Ania ti naammoantayo maipapan ken ni Nabal (bersikulo 2-3)? _____
_____
2. Ania ti naammoantayo maipapan ken ni Abigail (bersikulo 3)? _____
3. Itibersikulo 4-8 nangibaon ni David kadagiti sumagmamano nga tattaona ken ni Nabal a dumawdawat iti taraon. Ania ti pammasungad nga impadanon ni David babaen dagiti tattaonna ken ni Nabal (bersikulo 5-6)? _____
_____
4. Ania ti maikadua a paset ti mensahe ni David ken ni Nabal (bersikulo 7-8)? _____
_____
5. Ania ti sungbat nga impadanon ni Nabal ken ni David (bersikulo 10-11)? _____
_____
6. Ania ti insungbat ni David iti mensahe ni Nabal (bersikulo 12-13)? _____
_____
7. Ania ti impadamag ti maysa kadagiti babaonen a ken ni Abigail, ti asawa ni Nabal (bersikulo 14-17)? _____
_____
8. Nagtignay a dagus ni Abigail. Ania ti inaramidna? (bersikulo 18-19)? _____
_____
9. Ania ti kaibagbaga laeng ni David? (bersikulo 20-22)? _____
_____
10. Ania ti ladawan ni Abigail iti imatang ni David (bersikulo 23-24)? _____
_____
11. Ania ti dinawatna ken ni David ken ti imbagana maipapan iti asawana a Nabal (bersikulo 25)? _____
_____

12. Iti bersikulo 26-31 kasano iti panagsaona ken ni David ken ania a dayaw iti impaayna iti bagina?

Paset 4

PAGPAMPANUNUTAN: Ipaayan iti sumagmamano a minutos ken panunoten ti maipapan ken ni Abigail, iti pareho nga inaramid ken imbagana. Saan laeng a nagpakleb ni Abigail iti imatang ni David a napsikalan (bersikulo 23) ngem nagpakleb isuna iti imatangna nga addaan iti kababalin a kinapakumbaba. Dagiti balikas nga adipen ken apo ket iladawanna no kasano a kitaenna ti bukodna a bagi a mainaig kenkuana. Tandaanan no namin-ano a daras a nausar ti apok iti daytoy a bersikulo. _____
Immay isuna ken ni David a kas maysa a makikapia. Sisasagana isuna a mangibaklay ti amin a pammabasol para iti kinamaag kinaawan naimbag a nakem ni Nabal tapno mailisi iti didigra.

Bigbigen ni Abigail ti ibaballaet ti Dios a nangilisi ken ni David iti panangibalesna ti bukodna a bagi a a rason ti panagayus ti dara. Indiyana amin a sagsagut nga insaganana (bersikulo 18) para ken ni David ken dagiti tattaona. Dinawatna a mapakawan koma dagiti basbasol nga *isuna* ti makaigapu ket bigbigenna iti imatang ni David a ti Apo ti mangaramid ti agnanayon nga agtawid ti trono para kenkuana agsipud ta isuna ti makiranranget iti dangadang ti Dios. Nupay no adda iti mangkamkamat ken ni David tapno papatayenda impalagipna a ti Apo ti mangsalaknib ken mamagtalinaed a natalged isuna. Kalpasanna nagsao isuna iti maipapan kadagiti kabusor ni David nga ipalpalagipna kenkuana iti pannakirangetna ken ni Goliat a nagaramat laeng ti pallatibong. Kamaudianna, imbagana a no dumteng ti umno a tiempo ken no maisaad isuna a pangulo ti amin nga Israel ket siwayawayanto ti konsensyana iti sidir ta awan ti nagayus a dara nga awan kaes-eskanna ken saanna nga imbalesan ti bagbagina.

PANANGIPAKAT A SALUDSOD: Kasano ti kareggetmo a mangiyeg ti kapia ken mangilisi ti didigra babaen ti panangibaklay ti pammabasol iti sao ken aramid dagiti dadduma a tattao, nangnangruna no dagiti balikas ken aramidda ket maibilang a minamaag?

PANAGSANAY:

1. Ti sungbat ni David ket addaan iti uppat a kapaset a panangbigbig iti parabur ti Dios:
  - a. Bersikulo 32: Iti Apo _____
  - b. Bersikulo 33: Ken Abigail _____
  - c. Bersikulo 34: Iti bukodna a bagi _____

- d. Bersikulo 34: Ken ni Nabal ken dagiti tattaona _____
 Inawat ni David ti sagutna, pinagawidna isuna, ken inkarina a patganna ti dawatna (bersikulo 35).
2. Ania ti mapasasamak idi nakaawid ni Abigail (bersikulo 36)? _____
 _____
3. Ania ti napasamak ti kinabigatanna (bersikulo 37-38)? _____
 _____
4. Kasano a nagleppas ti pakasaritaan (bersikulo 39-42)? _____
 _____

PANANGIPAKAT:

1. Nangibaon ni David iti mapan ken ni Abigail a dawdawatenna kenkuana nga agbalin nga asawana. Ania ti ibaga ti bersikulo 41 kadayo? _____
2. Inawat ni Abigail a napnoan kinapakumbaba ti pabor a tapno dawatenda kenkuana nga agbalin nga asawan ni David. Sisasagana isuna nga agserbi kenkuana ken mangbuggo dagiti saksaka dagiti adipenna. Iti kinapakumbaba imbilangna ti bagina nga adipen kadagiti ad-adipenna!
- a. Iti ania a wagas a dagiti balikas ken tignayna ket maiyannurot iti panangkita ti *umili* ti langenlangen iti panagasawa? _____
 _____
- b. Iti ania a wagas a dagiti balikas ken tignayna ket umanamong iti bukodmo a panangkita ti langenlangen iti panagasawa? _____
 _____

Paset 5

PAKAUNA: Kasano a malaglagipto ni Saul? Manipud dagiti al-aldaw ni Goliath agingga iti oras ti ipapatayna, ti mangpunno iti panunotna ket ni David. Ni Saul ket maysa a tao a nagbibigay iti buteng ken imon. Ammona nga adda ti Espiritu ti Apo ken ni David, ti Espiritu nga adda idi kenkuana. Kalpasanna pinil ti Dios nga ikonsagrar ni Samuel ti agtutubo nga agpaspastor a ni David a sumaruno nga ari. Iti pungtotna tinarigagayan ni Saul a mapapatay ni David babaen dagiti Filesteo iti paggugubatan ngem kas iti maup-upay a tao kinamatna a patayen ni David agingga a ti bukodna nga ipapatay idi nakaro ti pannakasugatna babaen kadagiti Filesteo!

ARAMIDEN: Basaen 1 Samuel 31.

PANAGSANAY:

1. Kinaranget ken kinamat dagiti Filesteo ti Israel. Ania ti napasamak iti bersikulo 1-3?
  - a. KadagitiIsraelita: _____
  - b. Ken ni Jonathan ken dagiti kakabsatna a lallaki: _____
  - c. Ken ni Saul: _____
2. Ania ti dinawat ni Saul nga aramiden ti para-awitna ti kalasag (bersikulo 4)? _____
3. Nagbuteng isuna ket saan a nagtulnog. Ania ti inaramid ni Saul? _____
_____
4. Natayen in Saul. Ania ti inaramid ti para-awitna ti kalasag? _____
5. Dinagup ti bersikulo 6 no ania ti napasamak iti dayta nga aldaw: _____
_____
6. Ania ti supapak ti pannakaabak ti buyot ti Israelita ken ti ipapatay ni Saul ken dagiti annakna a lallaki (bersikulo 7)? _____
7. Ti bersikulo 8-10 ket ipakitana ti nakaal-alinggaget a pannakabinsabinsa ti gubat. Immay dagiti Filesteo tapno agsamsamda kadagiti natay. Ania ti nasarakanda? _____
8. Ania ti inaramidda? _____
9. Ken ania ti inaramid dagiti taga Jabesh-gilead (Israelita) idi nanggegda no ania ti inaramid dagiti Filesteo ken ni Saul (bersikulo 11-13)? _____
_____

PAGPAMPANUNOTAN: Nakalaladingit daytoy nga aldaw iti pakasaritaan ti Israel. Ket kasano a malaglagip ni Saul? Dagiti kapitulo ti Umuna a Samuel ket saana nga inladawan a nalawag ti ladawan daytoy a tao nga adda aminen kenkuana ngem nupay kasta natay nga awanan. Ti pigsa ti kinamalalakina kas ari ken kas pangulo ket napukaw. Natay dagiti annakna a lallaki. Ladawan isuna ti naparmek a buyot nga iti naminsan ket indauloanna ngem ita ket pinanawanda dagiti il-ilida ken nagtatarayda. Pinarmek daigit Filesteo dagiti Israelita, inagawda kadakuada dagiti sansanikuada ket trinatoda ti arida ken dagiti annakna a lalaki a kasla samsam nga inbitinda dagiti bagbagida manipud iti pader ti Beth Shan.

Ti panagturay niSaul iyanninawna ti nasipngget nga al-aldaw ti Israel itibabaen ti kanayon a panangrribok ken panangraraot ti buyot dagiti Filesteo. Ammo niSaul nga adda ti Apo ken ni David. Ammona a nagkankanta dagiti tattao ti panangidaydayaw para ken ni David, ti banuarda a nabileg iti gubat. Awan duadua, ti kadakkelan a pagilasinan iti pannakaabak ni Saul ket ti panangalana ti bukodna a kampilan ket rinugmaanna. Naggibos ti biag ni Saul nga awanan namnama. Naabak iti gubat. Natay dagiti annakna. Ti

buyotna ket nagtatarayda ket mabuteng ken patay babaen “dagitoy saan a nakugit a tattao[isuda] nga umay a mangbaddekbadek kaniak ken mangabusu kaniak.”

Paset 6

PANANGIPAKAT: Ania ngata ti langa ti biag no awan ti namnama? No ti biag ket awan ti panggep ken kaipapanan, sadino ti ayan ti namnama? Ti kadakkelan a nagdumaan dagitoy dua a lallaki, ni Saul ken ni David, ket ni Saul agbibiyag a mangnamnama iti pannakatay ni David. Iti sabali a bangir, ni David ket nagbibiyag iti namnama ti biag ken ti masakbayan iti pannakilangnlangen iti Apo, ti sibibiyag a Diosna (1 Samuel 17:36).

1. Sadino ti pakasarakak iti namnam? Iti ania ti pagibasarak ti namnamak? _____
_____
2. Ania dagiti sumagmamano a wagas no kasano a ti biagko ket iyanninawna ti namnamak ken ti masakbayak? _____
_____
3. Kitaem ti Naimbag a Damag ti Dios para iti tunggal maysa kadatayo. Insurat ni profeta Jeremias iti Jeremias 29:11, “Ta ammok dagiti planok para kadakayo... ti planok a mangparang-ay kadakayo a saan ketdi a mangdidigra, dagiti planok nga ikkankayo ti namnama ken maysa masakbayan.” Ket iti bersikulo 12-13 ti Dios guyuguyennatayo _____
Kaniak ket _____ ken _____ Kaniak. Ket inkarina a _____ kenka. _____ ken _____ ket no _____ iti amin a _____.
4. Ania ti pakaidumaan nga aramiden ti kari ti Dios a namnama ken masakbayan iti wagas a pagbiagak ti biagko? _____
_____
_____

KARARAG: Agsipud ta sipaparabur ti Apo nga intedna kaniak ti kari ti maysa masakbayan ken maysa namnama, Ipaayko Kenkuana dagiti kararag iti pagnadaydayaw ken panagyaman: _____
_____
_____

PANANGIKABESA: Ti Salmo 42 ken 43 ket inulit-ulitna ti maysa a bersikulo iti mamitlo a daras. Isurat ti Salmo 42:5a ken 11 ken Salmo 43:5 iti bassit a papel. Inad-adalmo ti biag ni David a kas mannakigubat ken kas maysa a tao nga itartarayanna ni Ari Saul. Bayat ti panagbasbasam kadagitoy a balikas dumngegka iti puso ti Salmista bayat ti panangiladawanna ti kararua ti maysa a maledleddaangan. Basaem a pareho ti Salmo 42 ken 43 iti pakabuklanda ket ikabesam dagitoy a bersikulo. No maminsan mariknatayo a kasla awan sarday ti panangkamat kadatayo dagiti kabusortayo. Maupay ken maladingitantayo. Awan ti pakaidumaanna par ken ni David. Ibagbaga ti Salmista a ti agas ti rikna ti kinaawan ti namnama ken pannakaupay ket isu ti panangdayaw iti Dios nga isu ti Mangisalakan ken ti sibibiag a Diostayo. Isurat iti bassit a papelmo dagiti balikas a tumaod iti panunotmo, dagiti balikas a mangipatalged ti panagyamanmo iti Dios gapu iti imatangna, panangsalaknib, kapia, ken ti pannakabalin nga agrabtrabaho iti biagmo.

MAIKA-UPPAT A LEKSION

TI APO KET DIOS

ITI AMIN NGA ISRAEL

2 SAMUEL 1-13-NI DAVID KEN TI ISRAEL

PANANGWANAWAN TI LEKSION 4

Panangwanawan

Pakauna

Leksion 4: 2 Samuel 1-13

- Maipasdek ti Kinaari ni David
- Ni David ken Batseba
- Ni David ken Natan
- Ni David ken Absalom

PAKAUNA

Kamaudiananna naipasdek met laengen ni David a kas ari iti amin nga Israel. Nabayag ken nagrigat ti nagdalananna. Kinasapulan a masukatan ti daan a panagturay kadagiti pinili ni David. Ammoen no kasano a daytoy a proseso ket napasamak sakbay a nabigbig dagiti tattao ni David a kas arida ket nagari ti kappia iti daga.

Ania ti pakaipadaan ni David a kas tao, a kas ama, ken kas ari ti Israel? Naipakammo kadatayo a ni David ket maysa a tao sumursurot iti puso ti Dios ngem ti biagna ket saanna a napagbiagan a naan-anay. Ti biagna ket nadadael dagiti panagkurang ken panagkamtud a kas maysa a tao ken kas maysa nga ama. Kasano a nagtignay ti Dios iti langenlangen ni David ken ni Batseba? Aniada dagiti kasukatna? Napakawan kadi isuna? Naisubli kadi ti langenlangen? Nagtalinaed kadi isuna iti trono?

Dakkel ti kaasi ti Dios. Uray pay idi tiempo nga adda iti nakaro a pakariribukan ni David kinunana, “Matnagta koma kadagiti im-ima ti Apo, ta dakkel ti kaasina...” Naasi ti Dios. Ti kaasi ti Dios ket saan a maibatay iti kasasaad iti tao no di ket iti kinasiasino ti Dios. Ti kababalin ti Dios, ti kaipapanan no sino Isuna, ket daytay mangipakita iti kaasi. Ngem, ti kadi kaasi ti Dios ket pukawenna dagiti supapak? Iden ti Dios ti kaasi saan a gapu a ti kaasi ket maysa a banag a pakaikarian wenno mateggedan ngem agsipud ta ti mangmangted iti kaasi, a maaw-awagan a Dios, ket pinilina nga awan iti sabali nga aramidenna no di ti mangted iti kaasi kadagiti agbibig iti langenlangen ni ayat Kenkuana.

Paset 1

PANURSURO: Awanen ti ari ti Israel. Natayen ni Saul. Nadamagen ni David iti maipapan iti pannakatay ni Saul ken ti ipatpategna a gayyem a ni Jonatan. Iti 2 Samuel 2:1 Nagsaludsod ni David iti Apo no sadino ti papananna. Imbaon ti Apo isuna idiaiy Hebron. Pinagnaedna ti pamiliana idiaiy Hebron ken kadagiti il-ilina. Immay dagiti tattao ti Juda ket inkonsagrarda isuna nga ari iti sibubukel a balay ti Juda. Ita ikkan iti gundaway a mangbirok ti Hebron iti mapam. Ti ili ket masarakan iti laeng bagatan iti Betlehem ken iti lauden ti Natay a Baybay (Naapgad a Baybay).

Napateg a tandaanan a dagiti pangsurotan ket naaramid iti Israel ken ti balay ni Juda. Ti maysa a pangarigan ket masarakan iti 2 Samuel 2:4a. “Ket immay dagiti lallaki ti Juda ket inkonsagrarda ni David nga ari ti sibubukel a Juda.” Babaen iti panangkita iti mapa a mangipakpakita iti pannakabingbingay ti daga iti sangapulo-ket-dua a tribo ket naglaka a makita ti naglawaan a daga a naipaay iti Juda. Makitam met ti Hebron ket adda iti uneg ti Juda. Ita kasapulan ni David ti nabatbati pay a paset ti Israel, dagiti lallaki manipud iti dadduma a paset ti pagilian ket agkaykaysada met nga alaenda isuna a baro nga arida. Kas ari, pinagmaymaysa ni David dagiti tattao iti daga ken amin nga Israel ket nagtalinaedda a nagmaymaysa iti dagup ti panagturay ni David ken ti anakna a Solomon.

No Ania dagiti napasasamak kadagiti sumaruno a sumagmamano a kapitulo ket dagiti proseso iti panangipasdek ken David iti trono a kas ari. Daytoy a proseso ket kidkiddawenna ti pannakaikkat ken uray pay ti pannakatay dagiti kameng ti pamilia ti napalabas nga ari, dagiti papangulo ti buyotna, ken dagiti napudno tattaona. Kaipapananna ti panangtagikua ti (dagiti) kamalala ken ti panangpukaw iti siasinoman nga agbalin a pangta iti baro nga agturay. Mangaramidtayo iti ababa a panangtaldiap iti daytoy a proseso bayat iti panangkitatayo kadagiti umuna nga innem a kapitulo ti 2 Samuel.

ARAMIDEN: Basaen ti 2 Samuel 2:4-7. Daytoy ti umuna a pananggandat ni David a mamagkaykaysa ti ayuda dagiti tattao.

PANAGSANAY:

1. Lagipen no ania ti inaramid dagiti lallaki ti Jabes-galaad (1 Samuel 31:11-13): _____
_____
2. Inraman ni David ti tallo a paset iti mensahena kadagitoy a lallaki:
  - a. Bersikulo 5: _____
  - b. Bersikulo 6: _____
  - c. Bersikulo 7: _____

PANURSO: Ti linaon ti mensahena ket pinagyamananna ida gapu iti kinapudno nga impakitada ken ni Saul ken dinawatna a ti Apo ti mangbendisyon kadakuada gapu iti adda nga inaramidda. Simmaruno a dinawat ni David a ti Apo nga ipakitaanna ida iti saan nga agbalbaliw nga ayat ken kinapudno. Inkarina a kasta met ti aramidenna. Kalpasanna pinatibkerna dagiti lallaki ti Jabes-galaad babaen iti panangipakaammona kadakuada a ti balay ti Juda ket inkonsagrarda isuna a kas arida.

Daytoy a mensahe ket isu ti addang ni David a mangawis kadagiti Israelita iti amianan a kidkiddawenna kadakuada nga arakupenda isuna a kas arida. Nupay kasta, ibagbaga dagiti agad-adal iti Biblia nga umabot iti lima a tawen ti mabalin napalabas sakbay a simmungbat ti akin-amianana tribtribu. Iti daytoy a lubong no sadino a dagiti mensahe ket maipatulod iti apagkanito laeng ket daytoy a proseso iti panangpatalged ken David a kas arida ket kasla saan a napintas, ken uray pay minamaag.

PANAGSANAY: Ita adda iti rikrikotna. Ni Abner ti pangulo ti buyot ni Saul ken ni Isboset ti anak ni Saul. Innala ni Abner ni Isboset ket inaramidna nga ari iti amin nga Israel a gandatenna nga ipasa ti kinaari iti sibibiag nga anak ni Saul (2 Samuel 2:8-11).

1. Ti dangadang iti nagbaetan iti balay ni Saul ken iti balay ni David ket nagbayag iti naunday panawen (2 Samuel 3:1). Ngem ania ti naibaga kadatayo maipapan kadagitoy a balbalay iti bersikulo 1? _____
_____

2. Imbaw-ing ni Abner ti kinapudnona ken ni David ket pinugsatna ti langenlangenna ken Isboset gapu iti maysa a pammabasol ni Isboset a maibusor ken Abner (2 Samuel 3:6-11). Ania ngata ti pammabasol?
-

PANURSO: Ti pammabasol ni Isboset ken ni Abner a pannakikaidana iti kamalala a ni Rispa ket maysa pammabasol a nanggandatan ni Abner nga ikkaten ti kinaari manipud kenkuana. Iti bersikulo 6 naibaga kadatayo a ti saad ni Abner iti balay ni Saul ket pumigpigs a pumigpigs. Naipangta ni Isboset babaen ken Abner. Iti pungtot ni Abner imbaw-ingna ti kinapudnona ket manipud iti balay ni Saul a napan ken ni David ket nangrugi a naitrabaho ti pannakaipasdek ni David iti trono iti sibubukel nga Israel. Manipud Dan (amianan) agingga iti Beerseba (bagatan).

PANAGSANAY: 2 Samuel 3

1. Maysa ni Abner a nakatulong iti pannakaikabil ti amin nga Israel iti babaen iti kinaari ni David (bersikulo 12 ken dagiti sumaganad). Ania ti impaaramid ni David kenkuana (bersikulo 13-16)? _____
  2. Ni Joab ti pangulo ti buybuyot ni David. Iti kapitulo 2 mabasatayo a pinatay ni Abner ti kabsat ni Joab. Agturong iti pagpatinggaan ti kapitulo 3 naammoantayo a pinapatay ni Joab ni Abner tapno ibalesna ti dara ti kabsat. Saan a binales ni David ni Joab iti pannakapapatay ni Abner. Nupay nakonsagrar nga ari, nakapsut pay laeng ni David. Ania ti dinawatna iti Apo iti bersikulo 39? _____
  3. Napapatay ni Isboset nga anak ni Saul iti 2 Samuel 4 ket kamaudiananna iti 2 Samuel 5 nabigbig ni David nga kas ari iti amin a tattao ti Dios. Agserbi isuna a kas maysa a _____ kadagiti tattao ken agbalin a _____ iti sibubukel nga Israel (bersikulo 2).
  4. Siasino dagiti agnaed iti Jerusalem (bersikulo 6)? _____ Ti Jerusalem ket nabangon iti bantay a naawagan _____.
  5. Mamati dagiti Jebuseo nga awan iti aniaman a pamuspusan a maagaw ni David ti sarikedkedda a nabangon idia Sion. Ania ti ibagbaga kadatayo ti bersikulo 7? _____
-

6. Ania ti naammoantayo maipapan ken David kadagiti bersikulo 9-16? _____
 _____
7. Iti 2 Samuel 6:14-15 mabasatayo iti dakkell a panagragrag-o a maar-aramid bayat a ti lakasa ti Dios ket maipapan idiay Siudad ni David. Ania dagiti sumagmamano a balikas a mangiladawan iti panagrambak? _____
 _____
8. Ania ti napaliw ni David iti 2 Samuel 7:2? _____
9. Immay ti Sao ti Apo ken ni profeta Natan (bersikulo 5-16). Basaen a siaannad dagitoy a bersikulo ket ilawlawagmo a naimbag iti kabukbukodam a balbalikas no ania ti kayat ti Apo a maamoan ni David: _____
 _____
 _____.
10. Kalpasan a naipadamag amin a banag ken ni David, ni David ket “nagtugaw iti sangoanan ti Apo (bersikulo 18).” Ania dagiti sumagmamano kadagiti banbanag nga imbaga ni David maipapan iti Apo (bersikulo 22 ken dagiti sumaganad)? _____
 _____
 _____
11. Kitaen ti kanayon a panangaramat ni David ti balikas nga adipen. Kas ari ibilbilangna ti bagina nga adipen ti Apo. Ania ti pakaidumaan daytoy a kababalin iti panunot iti wagas a panangiturayna a kas ari ti Israel? _____
 _____
12. Ti panagturay ni David ket napnapno iti balligi (2 Samuel 8 ken 10). Nupay kasta, iti nagbaetan dagitoy a kapitulo, naiyam-ammotayo iti baro a tao. Ania ngata ti dinawat ni David iti 2 Samuel 9:1? _____
 _____
13. Naipan ni Ziba ken David, maysa nga adipen iti balay ni Saul . ania ti imbagana ken David iti bersikulo 3?
 _____
14. Naipan ni Mefiboset ken ni David (bersikulo 6). Ania ti inkari ni David ken Mefiboset. Kasano a naasikaso isuna (bersikulo 7-13)? _____
 _____

PAGPATINGGAAN: Impasdek ti Apo ti pagarian ni David. Saan a nalaka ken saan a napasamak iti agpatnag a kas iti panpanunotentayo. Ibatitayo ni David iti daytoy a leksion iti tuktok ti panagturayna. Naited amin kenkuana a banbanag ket ti laeng masaludsodna ket, “Siasinoak... ken ania koma ti pamiliak, tapno ipannak agingga ditoy?” Adda idiay Jerusalem ti Lakasa ti Tulag, ti banag a mangibagi iti kaadda ti Apo. Adda iti kappia iti daga. Naparmek dagiti kabusorda. Impasdek ti Dios ni David a kas ariNa ken impasdek ti Dios dagiti tattaoNa nga Israel a kas kukuaNa. Isuna ti Diosda! Ti pakaseknan ni David ket ti Nagan ti Apo agtalinaed a natan-ok iti agnanayon. “Anian a nagtan-okka! Awan ni maysa a kas Kenka, ken awan ti Dios no di laeng Sika...” Sapay koma ta ti kararag ni David ket isu ti ipaduyakyaktayo. Isuna ti Diostayo ket datayo dagiti tattaoNa. Maipaay amin iti Dios ti amin a dayag ken dayaw!

Paset 2

PAKAUNA: Ti pakasaritaan ni David ken Batseba, kas iti pakasaritaan ni David ken Goliat, ket am-ammo unay. Naibaga daytoy iti 2 Samuel 11-12:25. Pinaraburan ti Dios ni David iti amin a kinaimbagNa. Amin a banag a saanna a pulos nga inarapaap ken ninamna ket napasamak iti biagna. Inaramid ti Dios a naballigi ti Israel kadagiti amin a kabusorda. Ti Dios ti nakilaban kadagiti dangadang para kadagiti tattaoNa. Ti Biag ken dagiti tiempo ket naimbag!

ARAMIDEN: Basaen ti 2 Samuel 11:1-27.

- Siasinoda dagiti agbibbiag?
- Ania ti dakes a naaramid?
- Ania ti pinangabbong?
- Ania ti impadamag ni Joab ken ni David?

PANAGSANAY:

1. Ania a tiempo ti tawen daytoy (bersikulo 1)? _____
ken ania dagiti napasasamak kabayatan daytoy a tiempo ti tawen? _____.
2. Imbaon ti ari ni _____ ken dagiti ad-adipen a kaduana dagiti _____.
3. Ania ti naibaga kadaytoy maipapan ken David (bersikulo 1)? _____.

4. Iggem ni David ti oras. Ania ti sulisog (bersikulo 2)? _____
_____
5. Siasino ni Batseba (bersikulo 3) Ania ti naammoantayo maipapan kenkuana? _____
_____
6. Ania ti pammilin ni David (bersikulo 4)? _____
7. Naipan ni Batseba iti ayan ni David; nakikaidda kenkuana, nagawid ni Batseba ket ania ti mensahe nga impadanonna ken David (bersikulo 5)? _____
8. Iti bersikulo 6 ket nagbilin ni David ken Joab a pagawidenna ni Urias kenkuana idiay Jerusalem. Kalpasan a nagdamag no kasano ti kasasaad dagiti soldado ken ti gubat, ania ti imbaga ni David ken ni Urias nga aramidenna (bersikulo 7-8)?
_____
_____
9. Nangrugi iti balikas a “ngem” ti bersikulo 9. Sumursurot amin a banag segun iti plano ni David agingga ita. Ngem ania? _____
10. Idi saludsoden ni David ken Urias no apay a saan a nagawid iti asawana a Batseba, ania ti sungbat ni Urias (bersikulo 10-11)? _____
11. Iti pannakaup-upayna, inawis ni David ni Urias nga agtalinaed pay iti maysa nga aldaw. Inawisna ni Urias a makipangan ken makiinum kenkuana aginggana a nabartek isuna. Maysa pay a “ngem” ti napasamak. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ken Urias iti bersikulo 13? _____
12. Saan a nagballigi ti umuna a plano ni David. Imbaonna ni Urias ken ni Joab a kakuyog ti maysa a surat. Ania ngata ti imbaga ti surat a naggapu ken ni David?
_____
_____
13. Ania ti napasamak ken Urias iti bersikulo 16-17? _____
14. Ania ti mensahe ni Joab ken ni David (bersikulo 18-21)? _____
_____
15. Imbaga ti agipadpadamag ti amin a pinaibaga ni Joab kenkuana. Inawat ni David ti mensahe a naggapu ken Joab ken ania ti insungbatna (bersikulo 25)? _____
16. Kasano daytoy a paset ti pakasaritaan a nagpatingga (bersikulo 26-27)? _____
_____

17. Kalpasanna naibaga kadatayo iti mismo a pagpatinggaan ti kapitulo 11 a _____

PAGPANPANUNOTAN: Awan ti maaramidan ti maysa no di mangipaay iti tiempo nga agpanunot no ania ti adda laeng a napasamak. Agingga iti daytoy a kanito ni David ti pagulidanan iti kababalin, ti kasayaatan nga ari. Iti 1 Samuel 13:14 mabasatayo a ti Apo ket “nangsapul iti maysa a lalaki a maiyannurot iti bukodna a puso ken tinudinganna a pangulo dagiti tattaoNa...” Daytoy a lalaki ket ni David. Ita, ania ti inaramidna? Ania iti makunam iti daytoy a pakasaritaan? _____

_____

Ania iti maadaltayo maipapan iti sulisog? Iggem ni David ti oras kadagiti imana. Pinalubusanna ti bagina a nangkita ken ni Batseba ket pinaggartemanna isuna. David!?!? Maingel ti Israel ket ita ari ti Israel! Isu met laeng a lalaki a nangsango ken Goliat, isu a naipideg iti diding babaen iti gayang ni Saul, ken isu a nagkedked a mangpapatay iti kinonsagrang ti Apo idi maikkan iti gundaway... Ni David ti lalaki nga adda amin a banag kenkuana. Apay a naggartem iti maysa a banag a saanna a kukua, ti asawa ni Urias? Ket, ti gartemna ti nangitunda kenkuana a makaaramid iti pannakikamalala ken Batseba. Nagkurang kadi ni David iti assawa ken kamalala? Am-ammotayo dagiti assawana a Mical ken Abigail. Iti 2 Samuel 5:13 ket ibagbagana kadatayo maipapan kadagiti kamalalana ken dadduma pay nga assawana. David, ania ti adda laeng a napasamak? _____

_____

Maysa a banag iti mangitunda iti sumaruno. Ginandat ni David a kaluban ti basolna isu a binilinna ni Urias nga agsubli idiay Jerusalem a pagarupenna a gapu iti kabayagna a naiyadayo ket sigagagar a makikaidda iti asawana. Idi saan a napasamak dayta napanunot ni David a no mabartek ni Urias ket mabalin a tallikudanna dagiti taktakderanna a pagrebbengan. Ngem saan latta met a napasamak dayta. Isu a nangaramat ni David iti pammapatay! Ket ni pay Urias ti nangipatulodanna ti surat ken Joab a naglaon iti mensahe ti bukodna a pannakapapatay. Kalpasan ti pannakatay ni Urias ken limmabasen ti tiempo a panagdung-aw innala ni David ni Batseba idiay palasio. Nagbalin isuna nga asawana ket nangiyanak iti maysa a lalaki.

Paset 3

PANURSURO: Kitaentayo ti kapada a pakasaritaan. Ti immuna a paset nga inadal iti Biblia ti Serye ti CrossConnect ket napauloan iti *Ti Plano ti Dios, Ti Pilientayo*. Ti Genesis 1 ken 2 ket ibagada ti pakasaritaan ti amin a pinarsua ti Dios ket kalpasanna intedna kada Adan ken Eva. Intedna kadakuada ti Minuyongan ti Eden ken dagiti amin nga intedNa kadakuada ket inbilinNa a ti maysa a banag ti saanda a kanen ket ti bunga manipud iti kayo ti pannakaammo iti naimbag ken dakes. Ngem ammotayo no kasano a naggibus ti pakasaritaan. Nasulisogda iti laksid dagiti amin nga ited ti Dios ket innalada ti maysa a banag a saan nga inted ti Dios kadakuada, ti maysa a banag nga imbilinNa a saanda a kanen. Amin a banag ket naan-anay. Awanen ti mabalin a nasaysayaat pay. Amin a banag nga inaramidti Dios ket kukuada a pagragsakan.

Ngem ammotayo met a kalpasan a nagbasolda ket insigida nga adda ti istoriada a pangkalub iti basolda. Pabasolen ti maysa ti sabali gapu iti adda nga inaramidda. Pinadasda ti naglemmeng. Silalamolamoda ken nagbainda iti panangpadasda a panangabbong iti bagbagida babaen kadagiti bulong ti higos. Napasamak ti maysa a banag kalpasan ti sumaruno kas bunga iti basolda. Ngem iti Maysa a kayatda a lemmengan ket rimuar a mangsapsapul kadakuada. Ti basol ti mamagtalinaed kadatayo nga adayo iti Dios ken kadagiti sabsabali. Ti basol ti manglapped kadatayo iti panangaklon iti bagbagitayo ti bukodtayo a pakapabainan ken kinadakes.

Idi rimuar ti Dios para kadatayo ket saan a rimuar tapno dusaennatayo. Ti simmaruno a napasamak ket saan a pannusa ti Dios ngem ketdi daytoy ti panangibaga ti Dios dagiti bunga ti basol. Imbaga ti Dios kada Adan ken Eva a ti bunga ti basol ket patay. Saan a naggibus ditoy ti istoria. Impatalged ti Dios ti ayatNa kadakuada. IntedNa kadakuada ti kari iti Mangisalakan Genesis 3:15) isu a mangala iti bukodna a bagi ti patay para iti basolda, maysa a Manangisalakan a mangislakan kadakuada manipud iti agnanayon a patay ken itedna kadakuada ti biag nga agnanayon Kenkuana. Iti panangsublitayo iti istoria da David ken Batseba ket siputan dagiti bunga ti basol ken ti pannakaibaga ti ayat ti Dios a naidanon ken ni David babaen ken ni profeta Natan.

ARAMIDEN: Basaen ti 2 Samuel 12:1-9

PANAGSANAY:

1. Iti bersikulo 1-4 ket ibagbaga ni profeta Natan ken David ti maysa nga istoria. Iti bukodmo a balbalikas, ania ti istoria ni Natan? _____
_____
  2. Ania ti nakuna ni David iti istoria (bersikulo 5)? _____
  3. Ania ti imbaga ni David a supapak a maited iti lalaki (bersikulo 5-6)? _____
_____
  4. Kalpasanna kinuna ni Natan ken ni David, “ _____
_____!”
  5. Imbaga ni Natan ken David no ania ti imbaga ti Apo a Dios ti Israel (bersikulo 7b-8a):
    - a. _____
    - b. _____
    - c. _____
    - d. _____
  6. Ket kasano a naggibus ti bersikulo 8? _____
  7. Ania ti maudi a saludsod iti bersikulo 9? _____
  8. Kasna la ibagbaga ti Apo, “Subliananta a kitaen no ania ti inaramidmo, David.” Ania ti balikas ni Natan a nagtaud iti Apo iti bersikulo 9b? _____
_____
  9. Ania ti supapak iti inaramid ni David a pananglais iti Sao ti Apo ken ti panangaramidna no ania iti dakes iti mataNa (bersikulo 10)? _____
  10. Dagiti bersikulo 11 ken 12 ket narigat a denggen a balbalikas. Imbaga ti Dios ken David no ania ti mapasamak. Mangted Isuna iti didigra ken David. Ania ti umay mapasamak? _____
_____
- Tandaanan:* Maamoantayo madamdama ti pannakatungpal daytoy a padto iti daytoy a panagadal.
11. Ania ti adda nga impudno ni David ken ni Natan (bersikulo 13a)? _____
  12. Ania ti insigida a sungbat ni Natan (bersikulo 13b)? _____
_____

13. Kamaudiananna, ania ti naudi a banag nga imbaga ni Natan ken ni David sakbay a pinanawanna isuna (bersikulo 14)? _____

14. Kadagiti bersikulo 15-19 ket ibagana maipapan iti ladingit ken saem a simmaruno nga insigida:

- a. Iti ubing _____
- b. Ken ni David _____
- c. Kadagiti panglakayen iti balayna _____
- d. Kadagiti ad-adipen _____

PAGPANPANUNOTAN: Anian a nagliday nga aldaw. Ti ari nga adda aminen kenkuana a banag ket nauksoban iti dayaw ken kinangayed ket ita agpakpakaasi iti Dios para iti biag ti anakna. Nagkedked a mangan ken nagpakleb ket iyiddana ti bagbagina iti daga ngem iti maturog iti narian a siledna. Dagiti panglakayen iti balayna ket saanda a kabaelan a liwliwaen isuna. Saan isuna a dumnggeg kadagiti adipenna ket ita dagitoy nga adipen ket agbutengda a mangibaga kenkuana a natayen ti ubing. Ngem ammo ni David iti pusona nga inaramid ti Dios no ania ti imbagana nga aramidenna.

Agsakit dagiti puspustayo para iti daytoy nga ama ken ina ken iti pukawda. Ken uraytayo la marikna a kasla ketdi naranggas unay ti Apo kadakuada. Mapanunottayo a ti pammakawan ti Dios ket karamanna iti pannakaispal ti biag daytoy nga ubing. Immay ni Natan kenkuana ket indanun ti Apo ni David a mangaklon iti basolna. “Sika dayta a tao!” Imbaga ni David ti bukodna pananghusga ken pannusa. “Isublina ti karnero iti mamin-uppat a daras, gapu ta inaramidna daytoy a banag ken gapu ta awan as-asina. Indanun ni Natan ti nakadakdakes a damdamag:

1. Ti kampilan ket saanto a pulos nga umadayo iti balaymo.
2. Umay kenka ti didigra babaen iti tao a naasideg kenka.
3. Ti anak a lalaki a naipasngay kenka ket matay.

Ket impan ti Dios ni David iti panangipudnona: “Nagbasolak iti maibusor iti Dios.” Iti amin a banag a makitatayo a dakes nga inaramid ni David, ti kadakkelan ket ti pannakadadael nga indanun ti basolna iti langenlangenna iti Apo. Ania ngata iti mapasamak iti langenlangenda no saan a natubngar ken saanna a pulos nga impudno a nakabasol isuna iti maibusor iti Apo?

Mabalin a nagtalinaed ti pannakadadael ket pagtalinaedenna ida a nagsina. Nupay kasta, immay ti Apo ken ni David a mangsapsapul kenkuana ket tinubngarna isuna iti basolna, a saanna nga impakita ti kinaawan serserbina, ngem ketdi tapno palagaipanna ni David iti kinapategna Kenkuana a kas napakawan nga anakNa.

Paset 4

PAKAUNA: Iti 2 Samuel 12:11-12 ket imbaga ni Natan ti didigra nga umay ken David nga agtaod iti bukodna a pagtaengan. Ti istoria ket mangrugi iti 2 Samuel 13 ken agpatingga iti 2 Samuel 18. Saantayo nga adalen amin ti istoria ngem maguyugoykayo a basaenyo ti tunggal kapitulo tapno makagun-odkayo iti pannakalawag ken pannakaawat maipapan iti napasamak. Ti istoria ket mangrugi iti pannakairaman ti tallo nga annak ni David—ti inaunaan nga anak ni David a ni Amnon, ti kabsat iti ama ni Amnon a babai a ni Tamar, ken ti kabsatna iti ama a lalaki a ni Absalom.

ARAMIDEN: Basaen ti 2 Samuel 13:1—22

PANAGSANAY:

1. Iti bersikulo 1-2—Ania iti parikut? _____
2. Iti bersikulo 3-9a—Ni Jonadab ket kaanakan ni David, kasinsin ni Amnon. Ania ti balakadna a sinurot ni Amnon? _____
_____
3. Iti bersikulo 9b-19—Rinames ni Amnon ni Tamar ken pinapanawna isuna. Pimmanaw isuna a narugit ken naibabain.
4. Iti bersikulo 20-22—Naammoan ni Absalom manipud iti kabsatna a babai no ania ti adda a napasamak ken no ania ti inaramidna kenkuana?
_____
5. Awan a pulos ti imbagbaga ni Absalom ken ni Amnon ngem ania ti napasamak ken Absalom?
_____

6. Naammoan ni David maipapan iti napasamak. Naibaga kadatayo a napalalo ti pungtotna. Ania ti inaramid ti panagkurangna iti panangdisiplina ken ni Amnon a nangrubrob ken Absalom.? _____
_____
7. Binay-an ni Absalom a ti gurana ken Amnon ti nangadipen kenkuana. Ania ti Napasamak iti bersikulo 23-29? _____
_____
8. Ania ti mensahe a naawat ni David (bersikulo 30)? _____
9. Ngem ni Jonadab (bersikulo 3-5) ket pinatibkerna ni David (bersikulo 32-33). _____
_____

Nagkamang ni Absalom iti balay ti ama ti inana (1 Cronicas 3:2). Kabayatan ti tallo a tawen a panagnaedna iti balay ti ama ti inana, nagladingit ni Ari David para ken Amnon. Kailiw ni David a makita ni Absalom kalpasan a naliwliwa isuna.

PANURSURO: Ket ni Joab, a pangulo ti soldado ti Israel, ket ammona a kailiw ni David a makita ni Absalom. Ammona met a ni Absalom ti nangpapatay iti kabsatna ket kasapulan a maited ti hustisia. Iti Kapitulo 14 naammoantayo nga imbaon ni David ni Joab idiy Geshur nga alaenna nga isubli ni Absalom idiy Jerusalem; nupay kasta, naibaon ni Absalom iti bukodna a balay ken saan a mapalubosan nga umay iti sangoanan ti Ari.

PANAGSANAY:

1. Iti bersikulo 25-26 a naibaga kadatayo ti maipapan iti langa ni Absalom. Ania ti naited a pannakailadawan? _____
_____
_____
2. Ania ti naibaga kadatayo iti bersikulo 27 maipapan iti pamiliana? _____
_____

Pinaayaban ni Absalom ni Joab gapu ta kayatna a makita ni amana. Nagkedked ni Joab a mapan. Kamaudiananna, tapno maalana ti imatang ni Joab inkeddeng ni Absalom a puoranna dagiti mulana a sebada. Uray saanen nga ibaga, naalana ti imatang ni Joab ket naipan iti sangoanan ti Ari (bersikulo 33).

PAKADAGUPAN: Rinugian ni Absalom iti mangbukel iti plano a maibusor iti amana a David. Inusarna ti pamuspusan a panangagaw iti panunot tapno mapaasidegna dagiti tattao kenkuana. Denggenna dagiti parikut dagiti tattao ken dinadaelna ti turay ni amana. Inusarna ti makaguyugoy a langana tapno agawenna ti puso dagiti lallaki ti Israel. Umad-adu dagiti pasurotna. Dimmakel agingga iti punto nga uray ni David ket pimmanaw idiy Jerusalem tapno makalibas manipud ken Absalom. Pimmanaw ni David ket immay ni Absalom ken dagiti pasurotna ket innalada ti ciudad. Ni Ahitofel, maysa a mamagbaga ken ni Absalom, ti nangiwanwan ken Absalom, a kaiddaenna dagiti kamalala ti amana a napasamak iti tolda iti rabaw iti atep iti imatang dagiti amin nga Israel (2 Samuel 16:20-22). Iti taray dagiti paspasamak, ti balakad ti mamagbaga ni Absalom a ni Ahitofel ket saan a nagballigi babaen iti balakad ni Cusai, maysa kadagiti tattao ni David nagbati nga agsiim, no kayatmo a kasta. Kinunana iti 2 Samuel 17:14b, “Ta ti Apo ket inkeddengna a dadaelen dagiti naimbag a balakad ni Ahitofel tapno maiyegna ti didigra ken ni Absalom.”

Naawat da David ken dagiti tattao ti plano ni Absalom a rumaut isu a nangibaon kadagiti soldadona iti panangidaulo ni Joab, Abisai, ken Ittai. Kabayatan ti panagrubuatda a mapan makigubat, dinawat ni David nga agbalinda koma a naasi ken ni agtutubo nga Absalom gapu kenkuana. Ngem nakaam-ames ti pannakatay ni Absalom. Iti 2 Samuel 18:9-17 ti nakaibagaan ti istoria. Iti bersikulo 33 ket mangegtayo ti dung-aw ni David bayat iti panangsangitna iti anakna nga Absalom.

MAIKA-LIMA A LEKSION

NAGBASOL TI ISRAEL A MAIBUSOR ITI APO

2 SAMUEL 20—2 KINGS 17—NI SOLOMON KEN DAGITI AR-ARI

PANANGWANAWAN TI LEKSION 5

Panangwanawan

Pakauna

Leksion 5: 2 Samuel 20—2 Ar-ari 17

- Salmo 18
- Ti Apo ti Kinalintegtayo
- Maipasdek ti Pagarian ni Solomon
- Kinasirib ken Pannakaammo
- Dua nga Inna, Maysa a Maladaga
- Proyekto a Panagpatakder
- Ti Panagkapsot Dagiti Ar-ari

PAKAUNA

Ti panagturay ni David ti tiempo ti kapipintasan a kasasaad iti pakasaritaan ti Israel iti babaen dagiti ar-ari. Sinukatan ni Solomon ti amana a David a kas ari. Iti un-una ti panagturayna ket sinurotna ti nadosan a daldalan ni David. Indalanna dagiti tattao babaen iti kinasirib nga inted kenkuana ti Dios. Takuaten ti makapaupay a pannakarba ti pagarian ni Solomon ken ti pagarian dagiti ar-ari a simmarsaruno kenkuana. Panawen iti pakasaritaan ti Israel iti ibubusor ken panagsalungasing. Ti Israel, nagudua iti dua a pagarian, Israel iti amianan ken Juda iti bagatan. Ammoen no kasano a linaksid dagiti tattao ti Dios Isuna ken no kasano a linaksidNa ida, a pinapanawna ida manipud iti imatangNa.

Amangan laeng no ti nasion ket madadaelda babaen iti saan a nadosan a daldalan dagiti ar-ari, iti kaasi ti Dios ket inyawatNa dagiti tattaoNa iti ima dagiti mangtagabu kadakuada. Isu, a disiplinaan ti Dios dagiti ay-ayatenNa nga itedNa ti panangisalakanNa kadagiti amin nga umawag iti Naganna.

Paset 1

PAKAUNA: Dagiti sabali pay a pakasaritaan ket naisuratda iti 2 Samuel 20-24. Nagsubli ni David idia Jerusalem ket impasdekna manen ti bagina a kas ari ti Israel. Bimmusor dagiti tattao, ket immay ti nakaro a bisin iti daga, naibales ti dara ken nagtultuloy dagiti dangadang a maibusor kadagiti Filisteo. Ngem iti baet amin dagitoy, nagkanta ni David para iti Apo Isu a nangisalakan kenkuana manipud iti ima dagiti amin a kabusorna (2 Samuel 22). Dagiti balbalikas ket naisuratda met iti Salmo 18.

Dagiti bersikulo daytoy a Salmo ket dakkel ti kaipapananna no mabigbigtayo dagiti kabusor a mangsungat kadatayo. Dagiti kabusor ni David ket dakdakkal pay ngem ni Saul wenno dagiti Filisteo isuda a rimuar a mangpatay wenno mangagaw kenkuana ti pagarianna a kas iti anakna nga Absalom a nagpanggep a mangaramid iti daytoy. Karaman a kabusorna dagiti buteng, ti panangparigat kenkuana dagiti sulisog, nakaro a liday, ken danag. Dagiti kabusorna ket dakdakkal pay ngem kadagiti nataoan a puersa a linabananna. Dagiti kabusorna ket isuda dagiti puersa ti diablo, ken ti mangub-ublag ken ni David ket isu met laeng a diablo ti mangub-ublag kadakayo ken kaniak.

ARAMIDEN: Sakbay a mapantayo iti Panagsanay, isuratmo iti kuadernom ti dua wenno tallo a kabusor a mabigbigmo iti biagmo. Ti kabusor ket naranggas a tattao. Dagiti kabusor ket isuda pay dagiti banbanag a nangpulipol kadakayo, mangsungat kadakayo, ken agpusipos iti ayanmo, ti dissuor ti pannakadadael a manglapunos kenka (Salmo 18:4-5).

PANAGSANAY:

1. Nagusar ni David iti adu a balikas a mangiladawan iti daytoy a kanta a pagdayaw (2 Samuel 22). Bigbigen dagiti balikas a mangiladawan nga inusarna a mangibaga no ania ti Apo para kenkuana Iti bersikulo 2 ti Apo isu ti _____, ti _____, ken _____ kaniak. Intultuloy ni David a kinunana nga Isuna ti _____, _____, ken _____

- ti _____ ti pakaisalakanak, ti _____, ken
 ti _____, ken _____.
2. Bigbigen dagiti mangiladawan a balbalikas nga inaramat ni David a mangiladawan ti biagna ken ti awan sardayna a panangkamatna kadagiti kabusorna. Iti _____ ni patay, ti _____ iti pannakadadael, ti _____ ni Tanem, ti _____ ni patay.
  3. Dagiti bersikulo 4-7 ket nagaramat iti langa ti balikas nga umawag, immawagak, wenno immasugak. Madlawyo kadi a no umawagtayo iti Apo gapu ta kasapulantayo iti maisalakan manipud kadagiti kabusortayo a ti Apo ket sumungbat? Basaen amin dagiti bersikulo 8-16.
    - a. Kalpasanna _____ ti daga ken _____
    - b. Ti fundasion dagiti langlangit ket _____ ken _____ gapu ta Isuna ket _____.
    - c. Asuk, gumilgil-ayab nga apuy, rumangrangrang a beggaang _____
    - d. Napuskol a sipnget _____
    - e. (bersikulo 14) _____ ti Apo manipud langit.
    - f. (bersikulo 15) _____
    - g. (bersikulo 16) _____
  4. Anian a ladawan kadagiti bersikulo 17-19! _____
 _____
  5. Apay nga inaramidNa amin ti “panagsapul ken mangispal” segun iti bersikulo 20? _____
  6. Dagiti bersikulo 21-25 ket iladawanda ti langenlangenNa kadatayo. Pinalintegnatayo iti sangoananNa. Dinalusannatayo. Tinulongannatayo a mangsalimetmet dagiti daldalanNa, pinagtalinaednatayo a natulnog Kenkuana. Pinagtalinaednatayo nga awan tulawna, nga inyadayonatayo manipud iti basol. Ginungunaannatayo ti Apo segun iti kinalintegtayo. Isuna ti Kinalintegtayo!

Paset 2

PANURSO: Kasapulan nga agsardengtayo biit iti panagadaltayo iti kanta ni David a pagdayaw. Kasapulan a pagsasaritaantayo maipapan iti kinalinteg, ti kinalintegtayo. Nalintegtayo kadi? No awan ti Dios saantayo a nalinteg. Isursuro kadatayo ti Biblia nga amin ket nagbasol nga awan uray maysa a *nalinteg* (Roma 3:10-12). Ngem namati ni David iti kari ti Dios. Kinuna ni profeta Jeremias nga umay dagiti al-aldaw inton mangbangon manipud ken David iti *nalinteg* a Sanga... ket daytoyto ti nagan a pakaawaganna: Ti Apo ti *Kinalintegtayo* (Jeremias 23:5-6). Sumaruno, ipalpalagip kadatayo ni San Pablo a gapu iti [Dios] nga addakayo ken Cristo Jesus, isu a nagbalin a kinasirib para kadatayo manipud iti Dios—a dayta, ti *kinalintegtayo*, kinasanto, ken pannakasubbot, ngarud agpasindayag iti Apo (1 Corinto 1:30-31).

Maipalagip kadatayo a saan a ti inaramidtayo ti mamagbalin kadatayo a nalinteg iti sangoanan ti Dios ngem ketdi no ania ti adda nga inaramidNa para kadatayo ken Cristo Jesus, ti Santo nga Isu ti Kinalintegtayo. Ti langenlangentayo nga adda ken Jesus ti nangaramid kadatayo a nalinteg iti sangoanan ti Dios Ama isu a may-ayo kadatayo! Ti Apo nga agnanaed iti kaunggantayo ken agtatrabaho babaen kadatayo ti mangtulong kadatayo nga agbalin nga awan tulawna iti sangoananNa. Ti kinalintegna ti nangabbong kadatayo a kas man kagay ti kinalinteg ti naikawes kadatayo. Ti managbasol a bagitayo ket adda pay laeng latta ngem naabbongan babaen iti kinalinteg ni Cristo.

PANAGSANAY: Agsubli iti 2 Samuel 22...

1. (Bersikulo 26-27a) Imparang ti Dios ti bagina a _____, _____, ken _____ kadagiti naasi, awan kurangna, ken dagiti nadalus.
2. Kasano nga impakitana ti Bagina kadagiti nadangkok (bersikulo 27b)? _____ Isalakanmo ti _____ a _____ ngem dagiti _____ ket addada kadagiti _____ tapno ipababam ida (bersikulo 28).
3. Kasano ngata nga inladawan ni David ti Diosna?
  - a. Bersikulo 29 _____
  - b. Bersikulo 30 _____

- c. Bersikulo 31b _____
4. Ti Dios ti nangted kaniak iti kabal. Innikkannak iti pigsá. Iti pannakigubat iti kalaban ket kasapulan ti pigsá. Masya a gubat daytoy ket nakasaganaak ta adda iti _____ (bersikulo 35) ken masya a _____ (bersikulo 36). Ti _____ ti nangaramid kaniak a _____.
  5. Gapu ta ti Apo ket inikkannak iti pigsá para iti dangadang (bersikulo 40) ania ti mapasamak kadagiti bumusbusor kaniak, dagiti kabusorko, dagiti sumupsupiat kaniak (bersikulo 40b-43)? _____
_____
  6. Kadagiti bersikulo 44-46 mangegmo kadi ti puso ti masya nga ari? _____
_____
  7. Ket dinaydayaw ni David ti Apo! Agbiag Isuna! Isuna koma ket _____!
Isuna ti _____ kaniak manipud kadagiti tattao iti _____.

PANANGIPAKAT A SALUDSOD: Winayawayaannak ti Dios manipud kadagiti kabusorko. Ania ti panagbalbaliw nga itedna dayta a kinapudno maipapan iti wagas a panangsangok kadagiti “kabusor” iti biagko? _____
_____

KARARAG: Uray Siak met, kayatko a dayawenKa, O Diosko gapu kadagiti saan a mabilang a banbanag nga inaramidmo iti biagko. Kayatko a kantaen dagiti pagdaydayaw kenka babaen iti panangibagak kadagiti sabsabali a tattao. Tignayem ti panunotko a manglagip ti adu a gundaway nga inikkannak ti pigsá ken adda nga insalakannak manipud iti kinaranggas dagiti nagduduma a kabkabusor nga agtarigagay a mangupay kaniak ken uray pay ti mangdadael kaniak. Insakannak ket kakuyog ti panagyaman daydayawek ti nasantoan a Naganmo ta Sika ket maitantan-ok. _____
_____
_____

Paset 3

PAKAUNA: Ti panagturay ni David a kas ari ti kapipintasana tiempo iti pakasaritaan ti Israel. Ni David ket maysa a lalaki a sumursurot iti mismo a puso ti Dios (Dagiti Aramid 13:22) ket nagragrag-o iti parabur ti Dios (Dagiti Aramid 7:46) iti amin a panagbiagna. Itan ta nataenganen ken lakayen iti tawen (1 Ar-ari 1:1). Immayen ti tiempo a madutokan ti sumaruno a baro nga ari.

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Ar-ari 1.

- Siasino ti nangisaad iti bagbagina a kas ari?
- Ania ti kaipapanan daytoy para kada Batseba ken Solomon?
- Ania ti inaramid ni David?
- Siasino ti nagturay iti trono a kas ari iti amin nga Israel?

PANURSURO: Manipud iti panangbasam iti 1 Ar-ari a naammoam a ni Adoniha, ti maika-uppat nga anak ni David (2 Samuel 3:4), ti nangipakaammo ti bagbagina nga ari. Nupay kasta, ni profeta Natan, imbagana ken Batseba no ania ti kayatna a saoen para kenkuana ken Solomon ket binalakadanna ida no kasano nga ispalenna ti biagna ken ti biag ni Solomon (1 Ar-ari 1:11-14). Napnoan kinapakumbaba a napan isuna iti sangoanan ni Ari David ket impalagipna kenkuana ti karina a ni Solomon ti agtugaw iti trono ti amana a David (bersikulo 17). Ni Zadok, a padi, ti nangikonsagrar ken Solomon (bersikulo 39). Idi naammoan ni Adoniha nga impakaamo ni amana a David a ni Solomon ti sumaruno nga ari ken idi mangegna ti panagramrambak dagiti amin a tattao ket nagbuteng Solomon ket kiniddawna nga ispalen ni Solomon ti biagna (bersikulo 49-51). Nangipadanon ni Solomon iti sao ken Adoniha (bersikulo 52-53). No maipakitana nga isu ket maikari a tao, awan matnag a buokna uray no maysa iti daga, ngem no kinadakes ti masarakan kenkuana, mapapatay isuna.”

UTOBEN A NALAING: Sakbay a natay ni David (1 Ar-ari 2) pinagkarina ni Solomon nga agbalin a napigsa ken tungpalenna amin dagiti linlinteg ken bilbilin iti Linteg ni Moises. Binallaaganna met ni Solomon maipapan ken ni Joab ken ni Simei ngem dinawatna kenkuana a mangipakita iti kaasi kadagiti annak Barsillai isu a nagtalinaed a napudno kenkuana idi itartarayanna ni Absalom.

Nasarakan iti kinadakes ken Adoniha idi dawatenna a maiyasawa ken Abisag, ti birhen a nagay-aywan ken Ari David (1 Ar-ari 1:1-4). Ti kiddaw ni Adoniha ket sabali manen a panagpanggep a manggun-od iti trono. Ti maysa nga akinkukua ti naarian a balay para kadagiti babbai ket isu ti addaan kalintegan a sumukat iti trono. Ni Adoniha ti maika-uppat nga anak ni David a matay—ti maladaga a naiyanak ken Batseba, Amnon, Absalom, ken ita ni Adoniha. Impalgak ni David iti 2 Samuel 12:6 a ti bayad iti panangala ti karnero ket mamin-uppat a daras. Naiteden ti amin a bayad.

Ti sumaruno a matay ket ni Joab (bersikulo 28-34). Ni Benaias ti simmukat ken Joab a pangulo dagiti amin a soldado. Ni Zadok ti nangsukat ken Abiatar a kas padi. Kamaudiananna, ni Simei a nagtaud iti pareho a tribu a nagtaudan ti familia ni Saul ket napapatay gapu kadagiti amin a kinadakes nga inaramidna ken David. Ita ti pagarian ket naipasdek a sititibker iti ima ni Solomon (bersikulo 46b).

Nakaad-adu a nagnagan! Nakaad-adu a saan nga am-ammo unay a nagnagan! No para kenka kasla saan a naruay a nagnagan a kas koma iti Tom, Dick, ken Harry. Iti panangtandaan amin dagitoy a nagnagan ket narigrigat manen iti panagsinnukat manipud iti panagturay ni Saul a napan ken David ken ita, manipud ken David a napan ken Solomon. Karaman dagiti kangrunaan a nagnagan:

1. Dagiti annak ni David (Amnon, Absalom, ken Adoniha),
2. Dagiti papadi (ni Abiatar idi ni David ti agturay ken Zadok idi ni Solomon), ken
3. Dagiti papangulo ti armada (Abner idi ni Saul ti agturay, Joab ken David, ket ita Benaias ken Solomon).

Saanka a maupay. Saanka nga agsardeng. Itultuloymo a rugian iti mangam-ammo ken Ari Solomon.

Paset 4

ARAMIDEN: Iti daytoy sumaruno nga istoria ket ukradentayo ti Libro ti Maika-dua a Cronicas. Adu a pakasaritaan ti naibaga iti Umuna ken Maika-dua nga Ar-ari ket naisurat met iti Umuna

ken Maika-dua a Cronicas. Basaen ti 2 Cronicas 1:1-17. Tandaanan: Mabalín pay a piliem a basaen ti pakasaritaanna a naisurat iti 1 Ar-ari 3:4-15.

PANAGSANAY:

1. Ni Solomon ken dagiti amin a tattao ket naguummongda idia'y Gabaon. Ania ti adda dita (bersikulo 3) _____
2. Sadino ti ayan ti Lakasa ti Tulag nga innala ni David manipud Kiriát Jearim (bersikulo 4).
_____
3. Ti gambang nga altar ket adda iti sangoanan ti Tabernakulo idia'y Gabaon. Ania ti inaramid ni Solomon (bersikulo 6)?
_____
4. Ania ti napasamak iti dayta a rabii? Ania ti imbaga ti Apo ken Solomon (bersikulo 7)? ____
_____
5. Ania ti insungbat ni Solomon (bersikulo 8-10)? _____
_____
6. Ania ti insungbat ti Dios (bersikulo 11-12) _____
_____
7. Ania ti sumagmamano a kinabaknang a naurnong ni Solomon kabayatan ti panagturayna a kas ari iti amin nga Israel (bersikulo 14-17)? _____

PANANGIPAKAT: Awan ti maaramidan ti maysa no di a raemenna ti pangulo a mangiyun-una ti pagimbagan dagiti tattao ngem iti bagina. Imbes a dumawat kadagiti banbanag a para iti bagbagina, dinawat ketdi ni Solomon ti sirib ken pannakaammo a mangtulong kenkuana a mangaywan kadagiti tattao ti Dios Ti pannakaammo ket pakaammo. Ti pannakaammo ket panagadal ken pannakaawat iti Sao ti Dios. Ti kinasirib ket ti kabaelan a mangipakat dayta a pannakaammo iti Dios ken ti Saona iti kasasaad iti tunggal aldaw a biag.

1. Makaadaltayo manipud ken Solomon. Ammo ni Solomon no ania ti kasapulanna tapno maaramidna ti trabaho a nangayaban kenkuana ti Dios nga aramidenna. Iti Baro a Tulag, iti Libro ti Santiago ket maguyugoytayo a dumawat iti kinasirib. Isurat ti Santiago 1:5. ____
_____

2. Naikkantayo iti gundaway a dumawat iti aniaman a banag a kayatttayo nga ited ti Dios kadatayo. Apay a dumawat iti kinasirib? _____
3. Addaka kadi iti takem a mangidaulo—iti uneg ti pagtaengam? Iti pagadalan? Iti kagimongan? Iti simbaanmo? Ania ngata ti mabalin a kasasaad a no sadino a ti kinasirib ti Dios ket tulongannaka a mangaywan iti wagas a makaay-ayo Kenkuana? _____
 _____
 _____

Paset 5

PAKAUNA: Ti adalentayo ken Solomon ket agsubli manen iti 1 Ar-ari. Inikkan ti Dios ni Solomon iti dakkal a kinasirib. Kas mabasatayo iti Satiago 1:5 ti Dios ket mangted a sibubuslon iti kinasirib kadagiti amin a dumawat.

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Ar-ari 4:29-34.

PANAGSANAY:

1. Ania ti inted ti Dios ken Solomon segun iti bersikulo 29?
  - a. _____
  - b. _____
  - c. _____
2. Dagiti bersikulo 30-31 ket ibagbagana kadatayo a ni Solomon ket nasirsirib ngem iti siasinoman a tao. Ania dagiti sumagmamano a banbanag nga inaramidna?
  - a. Bersikulo 32: _____
  - b. Bersikulo 32: _____
  - c. Bersikulo 33: _____
  - d. Bersikulo 33: _____
3. Ket, kas nagbanaganna, _____(bersikulo 34).

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Ar-ari 3:16-28. Daytoy nga istoria ket maysa a pangarigan ti kinasirib ni Solomon a naaramat a mangannong iti hustisia.

PANAGSANAY:

1. Dua a babbai ti agsinnupiat iti sangoanan ti ari. Ania ti parikut (bersikulo 16-22)? _____
_____
2. Inpalawag ni Solomon ti pagsupsupiatan iti bersikulo 23. Ania ti imbilinna iti bersikulo 24-25? _____
3. Ania ti sungbat dagiti dua a babbai iti bersikulo 26? _____
_____
4. Ania ti panggeddeng ti ari (bersikulo 27)? _____

PAGPANPANUNOTAN: Ibingaymo dagiti sumagmamano kapanpanunotam maipapan iti daytoy pannakaipakita ti sirib ni Solomon bayat iti panangpanpanunotmo iti daytoy nga istoria:

1. Kasano a maala ti maysa a tao ti kasta a kinasirib? _____
2. Ti kadi kinasirib ket banag a kakuyog ti tao no maipasngay? _____
3. Kaano a nakakitaak iti kinasirib? _____
4. Siasinoda dagiti tattao iti biagko nga ibilangko a mamasirib? _____

UTOBEN A NALAING: Mismo a ni Solomon ti nagsao maipapan iti kinasirib iti Libro ti Dagiti Proverbio ken Ecclesiastes. Ammoen no ania dagiti ibagbagana. Dagitoy dagiti dua a pakabasaan a mangtulong kenka a mangrugi: Proverbio 1-4 ken Ecclesiastes 7:11-8:1. Ragsakem ti panagbasam!

Paset 6

PANURSURO: Iti maminsan pay iti daytoy nga adalen ket sangoentayo ti ad-adu a mausar ngem iti adalentayo a nasayaat. Ti panggibus iti adaltayo ken Ari Solomon ket kitaentayo ti nalawa a parte ti Biblia a mangted kadaytoy pakadagupan iti panagturayna. Sigaganetget a maallukoyka a mangbasa dagitoy a kapitulo nga ugedam iti baba dagiti balbalikas ken grupo dagiti balikas, uray pay dagiti bersikulo a mangted iti pannakaawat kadagitoy a tawtawen iti pakasaritaan ti Israel. Laglagipem a bayat ti panagbasam a ti Templo ket nagserbi a kas gameng para ti Israel. Linaon ti Templo ti kinabaknang ti nassion.

1. Ania dagiti dua a kangrunaan a proyekto a panagpatakder iti 1 Ar-ari 5-7?

- a. _____
- b. _____
2. Ania iti nagbati iti panunotmo bayat a basbasaem maipapan iti panaglibot iti panangipanda ti Lakasa ti Tulag idiy uneg ti Templo (1 Ar-ari 8)? _____
Kitaen dagiti bersikulo 10-11 _____
  3. Basaem a siaannad dagiti balbalikas iti kararag ken panagdayaw bayat a mabenbendisionan dagiti tattao ken maidatdon ti Templo (1 Ar-ari 8:14-66). Lasinem dagiti balbalikas ken grupo dagiti balikas nga adda iti naisangsangayan a kaipapananna para kenka.
_____
_____
  4. Aniada dagiti balbalikas iti namnama ken ballaag nga inted ti Dios ken Solomon iti pannakaleppas ken pannakaidaton dagitoy dakkell a nagun-odan a panagpatakder (1 Ar-ari 9:1-9)? _____
_____
  5. Iti 1 Ar-ari 9:10 agingga iti Kapitulo 10 ket maaddaantayo ti rikna ti kaadu ti naurnong a kinabaknang ni Solomon. Kinuna ti Dios nga ikkana ni Solomon iti kinabaknang (1 Ar-ari 3:13) a no sadino a saanna a dinawat. Ket naalana ti kinabaknang! Ti Kapitulo 11 ket ikkannatayo iti rikna nga adda banag a saan a nasayaat. Ania ti pamalpalatpatan iti bersikulo 1? _____
_____
  6. Ania ti saan a nasayaat? (bersikulo 1-3)? _____
_____
  7. Apay nga imbaga ti Apo a saan a makiasawa dagiti Israelita kadagiti gangannaet a babbai? _____
_____
  8. Kadagiti bersikulo 4-8 ket ibagbagana kadayo ti panagsalungasing ni Solomon iti Apo:
_____
_____
  9. Nakapungtot ti Apo. Ania ti panggeddengna ken Solomon (bersikulo 9-13)? _____
_____

PAGLEPPASAN A PASET: Namangon ti Dios iti bumusor ken Solomon (1 Ar-ari 11:14-40). Ni Jeroboam, ti maysa kadagitoy a bimmusor, imbaga ni profeta Ahija a mabingayto ti Israel. Agbalinto isuna nga ari iti sangapulo a tribu ngem gapu iti biang ti adipenNa a David ket dua a tribu (Juda ken Benjamin) ti mabati iti anak ni Solomon. Kalpasanna iti bersikulo 41-43 ket naibaga kadatayo a natay ni Solomon ket ti anakna a ni Roboam ti nangsukat kenkuana a kas ari.

Paset 7

PAGPANPANUNOTAN: Iti maminsan pay, nakakitatayo iti dakkell a balligi, dakkell a kinasirib, dakkell a kinabaknang, panagpatakder, dayaw, ken kinalatak a naited iti pinili ti Dios nga ari. Ania ti napasamak? Ania ti madi a napasamak? Apay a pinili ni Solomon dagiti maisalungasing iti linteg ti Dios? Naibaga kenkuana no ania ti mapasamak no agtallikud nga umadayo iti Apo ket agdaydayaw kadagiti sabsabali a didiosen ngem nagsalungasing a nakaigapuan iti panagpungtot ti Dios kenkuana. Kangrunaanna innikat ti Dios kenkuana ti pagarian malaksid iti dua a tribu. Aniada dagiti sumagmamano a panpanunotem ken salsaludsodmo? _____

PANURSURO: Dumakdakes ti istoria. Dagiti kapitulo 12-14 ket naipasdek. dagiti pagarian ti Israel iti amianan ken Juda iti bagatan. Tunggal pagarian ket adda ti bukodna nga ari ken amin a nabatbati a paset ti Umuna ken Maika-dua nga Ar-ari ket mabasatayo maipapan iti panagturturay dagitoy nga ar-ari ken dagiti profeta isuda a naibaon a kakuyogda ti ballaag a sao ti Dios.

UTOBEN A NALAING: Mabalin a piliem nga urnosem nga ilista iti kuadernom dagitoy nga ar-ari nga ikkam iti maysa wenno dua a balikas a mangiladawan iti panagturayda. Pangngaasim ta maawatam a ti pananglagip dagitoy nga ar-ari, into no aglusulosda, ken ti kababalin ti panagturayda ket saan a napateg wenno importante iti panagadalmo iti agdama. Ti napateg ket ti maamoam a malaksid dagiti sumagmamano nga ar-ari a dagitoy a tattao ket indalanda dagiti tattao nga agbasol. Karaman amin dagitoy a banbanag nga inaramidda ket ti panagdayawda kadagiti awan serserbina a didiosen, nagipatakder iti maiparit nga al-altar kadagiti nangangato a

luglugar, rinabsutda dagiti pagidulinan ti gameng ti templo ti Apo, inlakoda dagiti bagbagida nga agaramid iti kinadakes iti imatang ti Apo ken nagitadonda kadagiti sakrifisio a tao, ken saanda a dimngeg iti pammallaag dagiti profeta. Pinapatayda pay dagiti dadduma.

PANURSURO: Ita, kasano nga aggibus ti istoria? Iti 2 Ar-ari 17 ket naammoantayo ti panagkapsut ti pagarian ti Israel. Dagiti agnanaed iti Israel, ti akin-amianan a pagarian, ket naitalaw a balud babaen iti ari ti Asiria isu a nangipan kadakuada idia Asiria. Ania ti imbaga ti bersikulo 18? _____

Dagiti bersikulo 7-23 ket ibagana no apay a napasamak ti pannabalud ken pannakaitalawda. Dagitoy a tattao ket saandan a pulos nga agbibig a kas tattao a mangiyanninaw ti Apo ngem ketdi kas tattao a nanglaksid Kenkuana. Ilistam dagiti sumagmamano a banbanag nga inaramidda a naisurat kadagitoy a bersikulo:

- _____
- _____
- _____
- _____

Linaksidda ti Apo a Diosda ket ita tinnalikudan ida ti Dios. Maaddaantayo ti rikna a dagiti banbanag ket awan iti aniaman a pakaidumaanna iti pagarian ti Juda. Iti bersikulo 18b-19 ket ibagana kadayoy a “awan ti nabati no di laeng ti tribu ti Juda. Ti met Juda ket saanna met a tinungpal dagiti bilbilin ti Apo a Diosda...” Ania ti sinursurotda? _____

Naamoantayo iti 2 Ar-ari 24 ken 25 nga iti babaen ti panagturay ni Zedekias, ti ari ti Babilonia a ni Nebucadnesar ken ti sibubukel nga armadana ket nagnada a maibusor iti Jerusalem ket linakubda ti ciudad. Kadagitoy a bersikulo a naamoantayo iti maipapan iti pannakatay ken ti pannakadadael dagiti taga-Babilonia a nangdangran iti pagarian ti Juda bayat ti panagsamsam, panagdadael, ken panangpuor ti Jerusalem, ti Templo, ti naarian a palasio ken amin a balbalay ken dagiti napapateg a patakder. Dagiti tattao ti Juda ket naalada a balud dagiti taga-Babilonia.

PAGPANPANUNOTAN: Kinapudnona, kinitatayo dagitoy a kapitulo a napidapidaso; nupay kasta, ti panggep daytoy a panangdagup ket tapno mangipaay iti ababa a panangipakaawat no ania ti mapasasamak kabayatan daytoy a tiempo iti pakasaritaan ti Israel, ti tiempo dagiti ar-ari. Makapaladingit unay nga istoria para kadagiti kakaduatayo a nangbasa maipapan iti daytoy; awan ti maarimidan ti maysa no di agsaludsod no ania ngata ti kapadana ti agbiag kadagita nga al-aldaw. Ania ti nakaigapuan nga indalan dagiti ar-ari dagiti tattao iti kasta a pannakadadael. Apay a naiturong dagiti tattao iti awan mamaayna a panagdaydayaw kadagiti didiosen dagiti gangannaet a nasion a pinagtalaw ti Apo iti daga? Kasano a sungbatanda dagitoy a saludsod? Ania ngata ti pagpambarda? Adda kadi ti kapanpanunotam? _____

Awan maaramidan ti maysa no di damagenna daytoy a saludsod: Ania ngata ti pannirigak, ti takderko, maipapan ti panagdaydayaw kadagiti kinitikitan a ladawan ken ti pananglaksid iti Apo? Ania ti isungbatko? Ania ngata ti ipambarko?

MAIKA-INNEM A LEKSION

**TI APO KET DIOS;
SUROTEN ISUNA**

1 AR-ARI 17—2 AR-ARI—ELIAS KEN ELISEO

PANANGWANAWAN TI LEKSION 6

Panangwanawan:

Pakauna

Leksion 6: 1 Ar-ari 17—2 Ar-ari 5

- Ni Elias ken ti Babai iti Zarefat
- Ti Apo, Isu ket Dios
- Ni Yaweh v.s Baal ken Ashera
- Ti Karwahe nga Apoy
- Ti Sunemita a Babai
- Salmo 130
- Agdigoska ket Madalusanka

PAKAUNA

Natnag ti Israel iti nakaay-ay-ay nga abut iti pannakabalud manipud iti kinangayed a panagturay ni David Anian a pannakadidigra! Ti panagdawatda iti ari ti nangipan kadauada iti kinaawan namnama a tiempo. Dagiti papangulo ti nasion ket dakesda ken indalanda dagiti tattao a sumurot iti sabsabali a didiosen, ti didiosen a Baal ken ni Asera. Maulit-ulit, a mangibabaon ti Dios kadagiti profeta nga umawag kadagiti tattao nga agbabawida kadagiti dakes a daldalanda ket agsublida iti Apo. Dua a profeta ti naiyam-ammo iti Leksion 6—Elias ken Eliseo.

Daytoy a leksion ket napnapno kadagiti istoria dagiti tattao a mamati ken ammoda a ti Apo ket Dios ket sinurotda Isuna. Mairaman ti babai a taga-Sarefta iti istoria ni Elias, ti pannakisinnangona kadagiti ulbod a profeta, ken ti ibababa ti umap-apoy a karwahe. Mairaman ti babai a taga Sunem ken Naaman iti istoria ni Eliseo. Kitaen no kasano a sumungbat ti Apo kadagiti siasinoman a sumurot Kenkuana ken agtulnog iti Sao nga impatulodna babaen kadagiti profeta.

Ti pannakaipakaammo a ti Apo ket Dios ket isu met ti awis kadatayo a sumurot Kenkuana!

Paset 1

PAKAUNA: Ti Leksion 6 ket subliananna a suroten ti dagiti Libro ti Umuna ken Maika-dua nga Ar-ari, Iti daytoy a kleksion ket maikkanka iti ragup a panangkita kadagiti dua a napapateg a tattao, da Elias ken Eliseo, ken dagiti istoria a nanglawlaw iti biagda. Dagitoy a lallaki ket nagbiagda iti tiempo ti pakasaritaan idi a ti Pagarian ti Israel ken ti Pagarian ti Juda ket addada nga idaldalan ida babaen dagiti ar-ari nga addaan iti dakes ken naalas a panggep. Dagiti nakababain nga aramid a panangbusorda iti linteg ti Dios ti nakaigapoana a tinallikudan ti Dios dagiti tattaoNa. Dagiti ar-ari ti Siria ken Babilonia ket tiniliw ken inpanawda dagiti tattao ti Israel ken Juda, naulit-ulit, ken inaramidda ida nga adipen ken tagabu.

ARAMIDEN: Basaen ti 1 Ar-ari 17. Daytoy a kapitulo ket mangibagbaga iti tallo nga istoria: 1) Bersikulo 1-6, 2) Bersikulo 7-16, ken 3) Bersikulo 17-24. Kabayatan ti panagturay dagiti ar-ari ti Dios ket mangibabaon kadagiti profeta nga addaan iti mensahe a pammallaag. Ni Elias ti profeta ket ni Ahab iti ari iti Pagarian ti Israel iti amianan.

- Ania ngata ti mensahe ni Elias ken ni Ari Ahab?
- Ania ti pinataud ti Dios a para ken Elias?
- Sadino ti nangibaonan ti Dios ken Elias?
- Ania dagiti dua nga istoria da Elias ken ti balo?
- Ania ti adda nga inpaduyakyak ti babai?

PANAGSANAY:

1. Ania ti naibaga kadayoy iti 1 Ar-ari 16:33 maipapan ken Ari Ahab? _____
_____
2. Ita immay ni Elias ken Ahab ket ania ti imbagana (1 Ar-ari 17:1)? _____
_____
3. Ania dagiti pammilin ti Dios ken Elias (bersikulo 2-4)? _____
_____

Pinagtulnogan ni Elias ti Dios isu a mangsalsalaknib ken mangmangted iti kasapulanna.

4. Iti bersikulo 7 ket naibaga kadatayo a namagaan ti karayan. Awanen ti linnaaw wenno tudo (bersikulo 7). Ania ti simmaruno a pammilin ti Apo ken Elias (bersikulo 8-9)? _____

Ti Sarefat ket bassit nga ili a masarakan iti igid ti baybay ti Fonesia iti nagbaetan ti Tiro ken Sidon.

5. Sino ti nakita ni Elias idi nakadanon idiy Sarefat? _____
6. Ania dagiti dua a banag a dinawatna iti babai?
- a. Bersikulo 10: _____
- b. Bersikulo 11: _____
7. Ania ti impalawag ti babai kenkuana iti bersikulo 12? _____
8. Ania ti kiniddaw ni Elias iti babai nga aramidenna sakbay a mangisagana iti kanenda ken iti anakna? _____
9. Ania ti kari ti Dios kenkuana iti bersikulo 14-16? _____

PANANGIPAKAT: Ni Elias ket agparparang a kasla ti laeng bukodna a pagimbagan ti kitkitaenna idi dawatenna iti babai a baybay-anna pay laeng ti bukodna a bisin ken ti bisin ti anakna ken sitatalged a dinawatna kenkuana a mangisagana iti bassit a tinapay para kenkuana nga usarena ti adda laeng a ramen nga imbagana nga isaganana para iti maudi a pannanganda. Ngem nagtungpal ti babai a sipapati iti kari ti Apo nga uray ti arina wenno lana ket saan a maibus. Awan ti maaramidan ti maysa no di dayawenna ti pammati daytoy a babai. Pilitennatayo a mangdamag iti dua a saludsod:

1. Ania ti adda kaniak a mabalinko a pilien a salimetmetak a iti bukodko a bagi wenno ipadawatko a patiek a ti Apo ti mangpataud iti makaanay para iti kasapulak? _____
2. Madanagannak kadi a maibusannak iti oras? Madanagannak kadi a ti pammataudak iti kuarta ket maattianan? Madanagannak kadi a ti karamba wenno burnay a pagkargaan iti makan, pagkawes, ken dadduma pay a kaskapulannan iti biag ket maibus ket awan iti

mabati ket mabaybay-annak nga awan dagitoy a banbanag? Ania dayta a mangpabuteng kaniak? _____

_____
_____

PANAGSANAY:

1. Iti saan unay a nabayag ket adda iti sabali a pagteng a napasamak (bersikulo 17). Ti anak ti balo ket nagsakit iti nakaru ket natay. Daytoy met laeng a balo ti nagsao iti pammabasol iti porfeta. Ania ti kayatna a maamoan (bersikulo 18)? _____
_____
2. Kayatna a maamoan no ania ti kagurana kenkuana. Immay kadi isuna tapno ipalagipna kenkuana dagiti basolna ken gapu kadi iti basolna a pinatayna ti anakna? Innala ni Elias ti natay nga anakna manipud kenkuana, impanna iti siledna ket impaiddanan iti bukodna a pagidnaan. Immararaw isuna iti Apo (bersikulo 20): _____
_____
3. Ania ti inaramid ni Elias iti bersikulo 21? _____
_____
4. Ania ti milagro a napasamak iti bersikulo 22? _____

PANURSURO: Ti milagro ket isu ti panagsubli ti biag iti ubing a lalaki ket nagbiag. Ngem saantayo a lipatan ti parabur ken asi ti Dios. Kinunana iti bersikulo 22 a “Impangag ti Apo ti araraw ni Elias...” Nangeg ti Apo. Dumnggeg ti Apo iti araraw dagiti tattaona ket dimnggeg Isuna. Dumnggeg ti Dios a Mannakabalin-amin, ti Ama ni Abraham, Isaac, ken Jacob. Ti Dios a nangibaga a “Siakto ti Diosmo ket dakayo dagiti tattaok” ket dumnggeg kadagiti araraw dagiti tattao nga umawag iti Naganna. Pinili ti Dios nga ipakita ti pannakabalinna iti panagungar babaen ken Elias iti natay ken awan biagna a bagi daytoy nga anak ti balo.

Pinidut ni Elias ti ubing, binagkatna nga imbaba isuna ket imparangna iti inana (bersikulo 23). Daytoy nga anak a natay itan ket sibibiag! Iti siddaawna maallingagtayo isuna nga ibagbagana iti ina ti ubing a lalaki, “Kitaem, sibibiag ti anakmo!” Masimatam kadi ti panagrambak ken rag-o!

PAGPANUNOTAN:

1. Iti bersikulo 24 ti babai ket nangibaga iti nalawag a panangipakammo no ania ti ammona. Ania ti imbagana?
_____
_____

2. Ita ammonan? Kabayatan amin dagitoy a tiempo ti tikag idi a ti arina ken lana ket kankanayon latta a mapataud ket saanna kadi ammo a ni Elias ket maysa a tao ti Dios? Nagbibiyag kadi isuna a pinatina laeng a ti imbaga ti profeta ket pudno? Ita *ammonan!* Intedna kenkuana ti natay nga anakna ket iti pannakangeg ti Apo ti araraw ni Elias pinagungarna isuna. Ti Sao ti Apo ket pudno. Patiem kadi daytoy? Ania ngata ti mabalin a sungbatmo? _____

3. Adda kadi mapasasamak a panagungar iti biagmo? Napasubli kadi ti namnama iti familia ken iti gagayyem? Mapadpadasam kadi ti kaadda ti Dios iti biagmo, uray pay iti tiempo ti tikag? _____
_____

Ti Sao ti Dios ket Pudno.

Paset 2

PAKAUNA: Sabali manen a napateg nga istoria a maipapan ken Elias iti naisurat iti 1 Ar-ari 18:16-40. Iti bersikulo 16 ni Obadia ket isuna ti lalaki nga agaywan iti palasio ni Ari Ahab. Imbaon isuna ti ari tapno agbirok iti ruot para kadagiti ayup sipud pay ta maika-tallo a tawenen ti tikag. Iti dalanna ket nasabetna ni Elias (bersikulo 7) isu nga imbaon ti Dios tapno iparangna ti bagina ken Ahab (bersikulo 1-2). Ti istoria ket mangrugi iti iyaapan ni Ahab a mangkita ken Elias (bersikulo 16).

PANAGSANAY:

1. Ania ti kabalaaw ni Ahab (bersikulo 17)? _____
2. Sino ti imbaga ni Elias a mangririribuk? _____

3. Ania ti inaramidda (bersikulo 18)? _____
 Da Baal ken Asera ket saan a pudno a didiosen pagdaydayawan ni Ari Ahab ken ti asawana a ni Jezebel. Saan laeng a dinaydayawda dagitoy no di ket indalanda dagiti tattoo nga agdaydayaw kadagitoy saan a pudno a didiosen imbes a ti Apo, ti maymaysa a pudno a Dios, ti Dios ti Israel.
4. Nagayab ni Elias kadagiti agbuya. Ania ti pammilin ni Elias ken ni Ahab (bersikulo 19-21)? Siasino dagiti aguummong idiay Bantay Carmel?
  - a. _____
  - b. _____
  - c. _____
5. Ania ti dawat ni Elias kadagiti tattao a naguummong (bersikulo 21)? _____
 _____
6. Ania ti insungbat dagiti tattao (bersikulo 21b)? _____
 Ania ti parikutda? _____
7. Ania ti plano ni Elias tapno maurnosna dagiti banbanag (bersikulo 22-24)? _____
 _____
 _____
8. Immanugot amin a tattao isu a nangpili dagiti profeta ni Baal iti toro a baka, insaganada daytoy kalpasanna immawagda iti nagan ti diosda. Ti banag a saanda a maaramid ket saanda a sidian iti apoy. Immawagda iti nagan ni _____.
9. Ania iti napasamak segun iti bersikulo 26-29? _____
 _____
10. Inayaban ni Elias a sangsangkamaysa dagiti tattao (bersikulo 30). Tinarimaanna ti nadadael nga altar Ti Apo babaen iti panangalana iti 12 a batbato a mangibagi ti 12 a tribu ti Israel ket babaen dagiti batbato a binangonna ti Altar iti Apo. Ania ti kinalina iti aglawlaw iti sakaan ti altar (bersikulo 32)? _____
11. Inurnosna dagiti naiw-iwa a karne ti toro a baka iti rabaw ti kayo. Ania ti ibagbagana iti bersikulo 33-35 nga inaramidna?
 _____

Saanen a kasapulan nga ibaga, ti altar, ti kayo, ken ti daton ket nabnabbasa ken napunpunno ti kanal!

12. Sino ti nangikamangan ni Elias ti kararagna iti bersikulo 36? _____
13. Ania ti dinawat ni Elias iti Apo (bersikulo 36-37)?
- Bersikulo 36: Sika ket _____
  - Bersikulo 36: Siak ket _____
  - Bersikulo 37: ken _____
  - Bersikulo 37: tapno dagitoy a tattao _____
  - Bersikulo 37: ken tapno _____
14. Ania ti sungbat ti Dios iti kararag ni Elias (bersikulo 38)? _____
_____
15. Ania ti inaramid dagiti tattao (bersikulo 39)? _____
_____
16. Ania ti imbilin ni Elias ken ania ti inaramid dagiti tattoo (bersikulo 40)? _____
_____

PAGPANPANUNOTAN: Ita, dayta ti nangurnos kadagiti banbanag. Saanmo kadi a napanunot? Dagiti tattao a saan a makasungbat iti saludsod no siasino ti surotenda, Ti Apo a Dios wenno ni Baal, nagpaklebda ket impukkawda “Ti Apo, Isu ket Dios; ti Apo, Isu ket Dios.” Wenno, napabutenganda? Agbutengda kadi para iti bukodda a bibiag? Ti laeng adda a naibaga kadatayo iti istoria ti pagpatinggantayo. Nakitada iti bukodda a mata ti naindaklan nga aramid ti Dios isu a nangipakita nga Isuna laeng ti Apo a Dios, Isuna laeng ti Maysa a rumbeng surotenda.

Ania ti makitak tapno mamatiak nga Isuna ti Apo Dios? Kasapulan kadi a namilagroan nga agasanna ti maysa nga asideg ken napateg kaniak? Kasapulan kadi nga ikkannak iti trabaho a kasapulak unay wenno maingato ti tangdan a kayatko a mangipalubos kaniak a mangpataud ti kasapulak ken ti dagiti kayat ti familiak? Kasapulanna kadi nga ipakitana kaniak ti Bagina nga Isuna ti Apo a Dios iti kasta a makapatignay rikna a wagas a kas iti inaramidna ken Elias iti rabaw ti Bantay Carmel? Wenno, kas ken Elias a basta mamatiak lattan nga Isuna no ania ti imbagana a kinasiasinona iti Saona? Kaslaak kadi kadagiti tattao nga awan imbagbagada? Ania ti nasken nga aramidenna tapno laeng mamatiak Kenkuana nga Isu ti Apo a Dios? Dagiti kapanpanunotak ken sungbatko:

Ti koma kararagko, Apo, pagbaw-ingem ti pusok nga agsubli Kenka.

Paset 3

PAKAUNA: Iti 2 Ar-ari ket mabasatayo iti maipapan ken Elias a naipangato idiy langit. Ti kakaisuna a sabali a tao iti Biblia a naipangato idiy langit a saanna a napadasan iti patay ket ti lalaki a managan Enoc. Ti pakasaritaan iti Genesis 5:21-24 ket kunana laeng a ni “Enoc ket nakipagpagna ti Dios, ket nagawan, ta innala ti Dios isuna.” Ti istoria ni Elias ket nakarkaro a makapatignay rikna. Maiyam-ammokayo iti baro a agakem a ni Eliseo. Ni Eliseo ti kadjadua ni Elias iti trabaho. Iti 1 Ar-ari 19:21 ket naibaga kadatayo a ni Eliseo ket “simmurot ken Elias ket tinulonganna isuna.”

ARAMIDEN: Basaen ti 2 Ar-ari 2:1-18.

PANAGSANAY:

1. Ania iti umadani a mapasamak segun iti bersikulo 1? _____
2. Umuna, mapan sarungkarang ni Elias dagiti an-annak dagiti profeta (pagadalan) idiy Betel (bersikulo 3) ken Jerico (bersikulo 5) sakbay nga agturong idiy Jordan. Nupay kayat ni Elias nga agbati ni Eliseo ania ti impapilit ni Eliseo nga aramiden iti bersikulo 2, 4, ken 6? _____

Tandaanan: Ti “grupo dagiti profeta” wenna dagiti “an-annak dagiti profeta” ket buklen dagiti lallaki nga agad-adal ken adda iti naasideg ken nadek ket a pannakikadjadua kadagitoy natatan-ok a profeta. Dagiti pagadalanda ket masarakan iti uneg dagiti il-ili nga adda iti sakup ti akin-abagatan a pagarian ti Israel.

3. Ania ti imbaga ni Eliseo a nangipalubos a maamoantayo a dagitoy a panagpakada ket narigat para kenkuana? _____
-

4. Limapulo a lallaki manipud kadagiti an-annak dagiti profeta ti immay ket nagtakderda iti adayo a disso. Ania ti naimatanganda iti bersikulo 8? _____
5. Ania ti imbaga ni Elias ken Eliseo kalpasan a nakaballasiwda (bersikulo 9)? _____
6. Ania ti insungbat ni Eliseo? _____
7. Ket kasano met a simmungbat ni Elias (bersikulo 10)? _____
8. Dagitoy dua a lallaki ket us-usarenda ti sumagmamano nga oras nga agkadjadua ket ania ti bigla a napasamak (bersikulo 11)? _____
9. Saan a nasbaalan ni Eliseo no ania ti nakitana. Ket impukkawna, “Ama! Amak! Ti bileg ken maingel ti Israel!” Ket, kas iti bigla a panagparang ti karwahe, pimmanawda manen a kakuyogda ni Elias. Ti manursurona, ti gayyemna, ti kadjaduana iti trabaho ket awanen. Ania ti inaramid ni Eliseo? _____
10. Ania iti napasamak iti bersikulo 13-14? _____
11. Ania ti panangipapan dagiti agbuybuya (bersikulo 15a)? _____

PAGPANPANUNOTAN: Daytoy ket sigurado a saan nga innaldaw a pasamak ken sigurado nga awan iti aniaman a banag a malipatan iti aniaman a tiempo kadagiti tattao a nagbuybuya. Inablitan ni Elias ti danum ti Karayan Jordan babaen ti kagayna ket nabisngay ti danum. Ket bimmallasiwda iti namaga a daga. Ti simmaruno a naammoanna ket ti pannakaisinana ken Elias babaen iti karwahe ken kabkabalio nga apuy. Nalpasen. Saanen a pulos a makita ni Eliseo isuna.

Dinawat ni Eliseo ken ni Elias ti mamindua a kapaset ti espirituna ngem ti dinawatna ket banag a ti laeng Dios ti makaited. Iti kababagasna, ket dumawat ni Eliseo a situtured. Dawdawateng nga isuna ti mangsukat ken Elias.

Ita nga aldaw mabalin a ti dawat ket para iti trabaho a kas iti kasamay ti trabaho ni Elias. Nupay kasta, ni Elias, ket inikkanna isuna iti namama a no makita ni Eliseo ni Elias into no maipanaw manipud kenkuana ket mapatgan ti dawatna. Idi a pinidutna ti kagay ni Elias ket ninablatanna ti danum ket ammon dagiti agbuybuya a profeta a ti espiritu ni Elias ket addan nga agnanaed ken Eliseo. Nagtamedda iti sangoananna a panangbibigda ti dayaw a rumbeng a maipaay kenkuana. Ti kawes ti panangidaulo ken pagrebbengan ket addan a naiyallatiw.

PANANGIPAKAT: Napateg ti saritaan iti nagbaetan dagitoy dua a profeta sakbay iti panagsinada. Sinaludsod ni Elias, “Ibagam kaniak, ania ti maipaayko kenka sakbay a maipanawak kenka?” No panunotem iti maipapan iti daytoy ket awan maaramidantayo no di agsaludsod no panpanunoten pay laeng ni Elias nga adda pay iti sumagmamano a tiempona tapno makaaramid pay iti maysa a banag para ken ni Eliseo. Kalpaskan ti amin, duada laeng nga agsarsarita. Ania ngata ti mabalin a maaramidanna? Ania ngata ti padpadaanan ni Elias nga isungbat ni Eliseo?

Iti sabali a banda, ti insungbat ni Eliseo ket, “Tawidek koma ti mamindua a kapaset ti espiritum.” Nagbanaganna a ti kidkiddawen ni Eliseo ket maysa a banag a ti laeng Dios iti makaited. Agparparang ketdi a tunggal madamag a saludsod ket ti Dios laeng iti makasungbat.

Kitaem dagiti tiempo a pannakaisina manipud kadagiti ay-ayatem ken mangay-ayat kenka. Ania ti mabalin a saludsodem kadakuada? Agirayka kadi met a mangdamag ti saludsod a dinamag ni Elias, “Ania ti maipaayko kenka?” Maspul kadi a ti parabur ket adda iti urnosna? Masapul kadi a maikanatad dagiti balikas a pangguyugoy ken pampapigsa? Kitaem no ania ti ibagam tapno nakasaganaka para iti kasta a tiempo? _____

Wenno mabalin a ti pagteng ket kas ken Eliseo no adda iti maysa a tao a maipanaw manipud kenka. Sika kadi ti maysa dumawat, “Pangngaasim ta tawidek ti mamindua a kapaset ti espiritum?” Ti kayat a saoen ti agtawid ket awaten no ania ti mabati. Daytoy kadi ti tawid a kiddawem manipud iti maysa a tao? No madamag ti saludsod, ania ti sungbat ti kayatmo a nakasagana nga ibingaymo? _____

KARARAG: Apo Dios, binendisionannakami iti tunggal bendission. Pinabaknangnakami kadagiti banbanag sadi ngato. Imparakupokmo kadakami ti Espiritum. Sibabaknang koma nga iburaymi dagiti bendissionMo kadagiti dadduma uray no apagbiit man a pannakaisina wenno iti patay. Ti koma bendissionMo kadagiti dadduma ti mangpapigsa kadakuada para kadagiti pagrebbengan ken dagiti gundaway nga itedmo kadakuada ken sapay koma bendisionanda dagiti dadduma iti mamindua a kapaset iti Espiritum tapno tawidenda koma amin ti agnanayon a biag babaen iti Anakmo a Jesu-Cristo nga isu ti Mamindua a Kapasetmi.

Paset 4

PAKAUNA: Ti sumaruno nga istoria ket sabali a kasasaad ano sadino nga inted ti Dios ti kasapulan ti maysa a balo ken dagiti annakna. Iti Linteg ni Moises (Deuteronomio 14:29) ket maamoantayo a dagiti apagka-pullo dagiti datdaton dagiti tattao ket tapno maited ti makaanay a taraon tapno mapnek dagiti balo ken ul-ulila. Ti kari ni Apo Dios ket bendisionanna dagiti tattaona iti amin nga aramid dagiti im-immada bayat iti panagitedda.

ARAMIDEN: Basaen ti 2 Ar-ari 4:1-7.

- Sino daytoy a babai?
- Ania ti parikut?
- Ania ti inaramid ti Dios para kenkuana ken dagiti dua nga annakna?

PANAGSANAY:

1. Ibagam ti istoria iti bukodmo a balbalikas: _____
_____
_____

2. Ti kasasaad ket kasla imposible iti babai. Ania dagiti salsaludsod a dinamag ni Eliseo kenkuana iti bersikulo 2?
  - a. _____
  - b. _____

PANANGIPAKAT:

1. Binendisionan ti Dios ti bassit a lana nga adda kenkuana tapno ikkana iti makaanay kenkuana a manglitup iti kasasaad. Takuaten iti daytoy nga istoria ti maysa a panangipakat iti bagbagim: _____
_____
2. Ania ti bassit nga adda kenka a kayat ti Apo a paaduen ken sibabaknang nga iparakupokna iti biag dagiti dadduma? Ania ti bassit nga adda kenka a kayatna nga aramaten tapno bendisionanna dagiti sabsabali iti kinaimbagna? _____
_____

Laglagipen, nga inkari ti Dios a bendisionanna amin nga aramid dagiti im-imam!

ARAMIDEN: Basaen ti 2 Ar-ari 4:18-17.

PANAGSANAY:

1. Ania dagiti kasapulan nga insagana daytoy babai a taga-Sunem ken ti asawana a nakasagana nga agpaay ken Eliseo iti bersikulo 8-10? _____
2. Kayat ni Eliseo a pagyamanan ida gapu iti kinabuslon ti intedda a kasapulanna idi immay isuna idia Sunem. Dinawatna iti adipenna a ni Gehazi nga ayabanna ti babai ket ania ti indiaya ni Eliseo kenkuana (bersikulo 13)? _____
_____
3. Ania ti insungbat ti babai? _____
4. Saan pay latta a napnek ni Eliseo isu a dinamagna ken Gehazi no ania ti aramidenna para kenkuana (bersikulo 14). Ania ti insungbatna? _____
5. Ania ti imbaga ni Eliseo iti babai (bersikulo 16)? _____

6. Nakakadkadlaw, a daytoy a babai ket saanen a mangnamnama nga agbalin pay nga ina ket saannan a kayat iti maupay manen iti panangnammana. Ngem ti padto ket pimudno segun iti bersikulo 17: _____
_____

ARAMIDEN: Basaen ti bersikulo 18-37. Maitultuloy ti istoria.

PANAGSANAY:

1. Bigla a nagsakit ti ubing. Binagkat ti adipen ti ubing nga impan iti ayan ti inana a nangubba kenkuana ket iti tengnga ti aldaw natay ti ubing (bersikulo 18-20). Ania ti simmaruno nga inaramid ti ina (bersikulo 21-25a)? _____
_____
2. Imbagana iti asawana a nasayaat amin a banag. Ita imbagana ken Gehazi a nasayaat amin a banag. Ngem ania ti imbagana ken Eliseo (bersikulo 28)? _____
_____
3. Ania dagiti bilinna ken Gehazi (bersikulo 29)? _____
4. Agkedked ti ina ti ubing a mangpanaw ken Eliseo isu a simmurot agingga iti balayda. Sinabet ni Gehazi da Eliseo ken ti babai iti dalanda. Ania ti impadamagna (bersikulo 31)? _____
_____
5. Ania ti inaramid ni Eliseo idi nakadanon idiy balay (bersikulo 32-35)? _____
_____
6. Naisubli ti biag ti natay nga ubing. Iti bersikulo 36-37 ket impakita ni Eliseo daytoy nga ubing iti inana. Mabalina nga awan ti naibagana ngem _____,
_____, _____ ket rimuar.

PANURSURO: Makapagagar a kabayatan daytoy a tiempo iti pakasaritaan ti Israel ket pinili ti Dios a makisarita kadagiti tattao babaen kadagiti profetana. Immay ken David babaen ken profeta Natan, kadagiti ar-ari babaen iti dakkal a bilang dagiti profeta, ken immay kadagiti tattao babaen kadagiti profeta a kas kada Elias ken Eliseo. Kasta pay a dagiti profeta ket mangisublida iti biag ken namnama para kadagiti agtarigagay nga agtulnog iti Saona ken agdaydayaw laeng Kenkuana.

Salimetmetan daytoy ta iti 2 Ar-ari ket nabasatayo ti pakasaritaan ti kaasi ti Dios a naipakita iti daytoy a babai ken iti asawana. Salimetmetan daytoy ta nakasarakatayo iti babai a makaammo a ti tulongna ket agtaud manipud iti Apo babaen iti adipenna, ni profeta Eliseo. Salimetmetan daytoy ta makitatayo ti panangisalakan ti Dios a naited iti daytoy nga anak isu nga innalana manipud ken patay ket impanna iti biag. Iti baet iti amin a panagtallikud ken panangbusor dagiti ar-ari ti Israel ken Juda ket inyeg ti Dios iti daytoy a familia ti nasinged nga ayat ken asina. Ti kaasina ket tinulonganna ida ken inyegna ti pannakaisalakan.

Kas panangbigbig daytoy nga istoria ket pakasaritaan ti Israel. Immay ti Dios kadagiti tattaona ket inawatda isuna a kas Mangisalakanda. Intedna dagiti tarigagay dagiti pupusoda nga ikarkarina kadakuas a maipanda idiay Naikari a Daga. Ket kalpasan ti adu a tawen ket natungpal ti namnamada iti panangaywan ti Diosda. Ngem, immay ni patay. Linaksidda ti Dios ket dimmawatda iti ari tapno maipadada kadagiti dadduma a nasion. Iti saan unay a nabayag ket dagitoy nga ar-ari ti nangidalan kadakuada nga umadayo nga umadayo Kenkuana. Kamaudiananna, pinapanawna dagiti tattaona manipud iti sangoananNa. Ti Linteg, ti sarrukod ti profeta, ket saanna a kabaelan nga insalakan ida a kas iti saan a kabaelan ti sarrukod a mangted iti biag. Awan ti inar-aramid ti Linteg no di ti mangpabasol kadakuada. Awan ti inaramid ti sarrukod no di mangipatalged ti pannakatay ti ubing... awan uray ania nga arimekmek wenno sungbat. Kas kinasapulan nga immay ti profeta ken nagpakleb iti rabaw ti ubing a ngiwat iti ngiwat, mata iti mata, ima iti ima ket dita a ti biag ket simrek iti daytoy awanan biag a bagi, kasta met a ti Dios idi ti pannakaparsua ket sinang-awanna ti tao iti anges ti biag, imbaonna ni Jesus nga immay a kas tao ken simrek ditoy lubongtayo tapno ikkannatayo iti biag babaen iti panagsagaba, ti pannakatay, ken ti panagungarNA.

Iti 2 Corinto 5:21(NIV) ket ibagana kadatayo ti eksakto nga inaramid ti Dios. “Inaramid ti Dios Isuna (Jesus) isu nga awan basolna ket inaramidna a basol para kadatayo, tapno Kenkuana ket agbalintayo a kinalinteg iti Dios.” Ni Jesus, Anak ti Dios, awan basolna. Isuna ti Nalinteg a Santo. Isuna ti kakaisuna a makapagbalin kadatayo a nalinteg iti Dios ngem tapno maaramidna dayta kasapulan nga agbalin a maysa kadatayo. Kasapulan a sumrek iti lubongtayo iti basol. Kas iti espongha a kasapulanna nga alaenna amin iti bagina ti amin a kinadakestayo ken matay gapu kadagitoy. Iti kaasi ti Dios ket intedna kadatayo ti pannakaisalakantayo iti daytoy nga aramid

agsipud ta pinalintegnatayo ni Jesus ken inikkannatayo iti Biag! Natan-ok daytoy a bersikulo nga inayunmo iti siled a pagipenpenan dagiti babassit a papel.

IKABESA: Ti Salmo 130 ket kasla isu daytoy ti araraw ti puso bayat a dagiti pagarian ti Israel ken Juda ket intultuloyda a nagaramid dagiti banbanag iti bukodda a wagas. Mangegmo kadi ti araraw dagiti tattao a saan nagtallikud ti puspusoda a maibusor iti Dios? Mangegmo kadi ti araraw ti balo iti Sarefat ken ti taga-Sunem a babai ken ti asawana? Mangegmo kadi ida? “Manipud kadagiti yuyeng, immararawak Kenka, O Apo; O Apo denggem ti timekko. Sididenggeg koma dagiti lapayagmo kadagiti timek ti panagpakpakaasik para iti kaasi.”

Mabalin a daytoy ti ararawmo. Mabalin nga addaka iti yuyeng iti pannakaupay a saanmo nga ammo no ania ti aramidem, saanmo nga ammo no sadino ti umawatam iti kaasi ti Dios ken ti pammakawanna. Mabalin a ti biagmo ket kasapulan a masubbot ken maisalakan manipud kadagiti dakes nga aramidmo. Iuray ti Apo ket agtalekka iti Saona. Mangnamnama iti Apo ta adda Kenkuana ti saan nga agbalbaliw nga ayat, Kenkuana adda ti naan-anay a pannakaisalakan.

Ikkan iti tiempo nga isurat dagiti bersikulo daytoy a Salmo. Ikabesam dagitoy ken isuratmo iti likudan ti bassit a papelmo ti amin adda kenka iti kaunggam. Dawatem a mawayawayaanka, maisalakan, ken matulongan manipud iti yuyeng. Sapay koma ta ti Apo ti kankanayon a mangpalagip kenka iti saan nga agbalbaliw nga ayat ken kaasiNa kenka. Agtalekka Kenkuana ken iti Saona. Isu ti mannubbotmo, ti mangisalamanmo.

KARARAG: O Diosko, uray no umawagak Kenka manipud yuyeng. Ti kararuak ket agkasapulan unay iti ayat ken pammakawanmo. Umararawak iti Kaasim. Agdumogka ket tenglennak. Wayawayaannak manipud kadagiti amin a mangigawgawid kaniak iti lubo ken pitak iti biag. Dagiti basbasolko ket kanayon nga addada iti sangoanak. Luk-atannak manipud iti panangbaludda kaniak gapu ken Jesus, ti Mangisalakanko, ti Batok, ken ti Salakanko. Guyodennak nga iruar, ugasannak iti daram ken kinalintegmo, iti maminsan pay tulongannak nga agkanta iti panagdaydayaw ken panagyamanko Kenka. Kas iti anak ti babai a natay ket inikkam manen iti biag, iti pannakabalinmo iti panagungar itdem kaniak ti biag manen tapno

maidaydayawko ta nasantoan a Naganmo. _____

Paset 5

PANURSURO: Maaddaan ti maysa iti karirikna nga inyadayo ti Dios ti Bagina manipud kadagiti tattaoNa. Dagiti tattao nga inayabanNa, dagiti tattao a piniliNa nga agbalin nga annakNa ket saandan nga iyanninaw ti ladawanNa ngem ketdi iyan-anninawdan ti ladawan ti kangrunaan a kabusor, ti diablo a mismo. Nagaramidda iti nakarimrimon nga ar-aramid a panagsukir a maibusor iti Dios, dakes nga ar-aramid ken kinadakes. Nagtamedda kadagiti didiosen a kayo ken bato, dagiti Baal ken Asera. Kasla saan a kayaten ti Apo iti aguray. Kasla saanna a kayat iti makikadua kadagiti tattao a nasukir ken managdakdakes. Kasla ketdi timmallikud kadagitoy a tattao a kankanayon a dandani matumba iti tunggal kapanpanunotan nga awan serserbina nga umay iti dalanda. Saanda nga agtignay a kas masirib ngem kas maag a tattao. Saanda nga inayat ken nagtalek Kenkuana iti amin a banag. Saanda a nagayat iti amin a pusoda, kararua, ken panunot. Ania ti adda nga aramidenNa no nakakadkadlaw iti pananglaksidda Kenkuana a kas Apo a Diosda? Panagkunam kadi ket sabali koma iti inaramidna? Ania ti namnamaem nga aramidenna? _____

Ti saan nga agbalbaliw nga ayat ket no maminsan kiddawenna ti panangikkattayo ti bagitayo manipud kadagiti ay-ayatentayo. Ti kasta nga ayat ket ipalubosna ti maysa a manglaksid iti ayat tapno aguperda iti lubo ken pitak iti basol. Nakalidldiday nga aldaw inton ti maysa nga ina ken ama ket umayda a mangiggem iti nasukir nga anak sa baybay-anda ti ubing nga tummalikud manipud kadakuada a mapan iti bukodna a dalan.

PAKAUNA: Ti maudi nga istoria nga adalentayo iti daytoy a leksion ket ti pakasaritaan ti lalaki nga aganagan Naaman isu nga immay iti ayan ni profeta Eliseo tapno maagasan ti sakitna.

ARAMIDEN: Basaen ti 2 Ar-ari 5:1-19a.

- Siasino ni Naaman?
- Ania ti imbaga ti adipen a babai iti apona a babai?
- Ania ti pammilin nga inted ni Eliseo ken ni Naaman?
- Ania ti insungbat ni Naaman?
- Kasano a naggibus ti istoria?

PANAGSANAY:

1. Ania ti naibaga kadayoy maipapan ken Naaman iti bersikulo 1? _____
_____

Ti Aram ket mabalin masarakan iti mapam. Isu daytoy ti daga ti Syria a masarakan iti amianan-a-daya ti Israel. Ti Damasco ti maysa kadagiti il-ili iti Aram.

2. Maysa a balasitang nga Israelita ti naitalaw a kas balud ket nagserbi iti asawa ni Naaman. Ania ti imbaga daytoy a babai iti apona a babai (bersikulo 3-4)? _____
3. Isu a napan ni Naaman iti apona nga ari. Imbagana kenkuana no ania ti imbaga ti babai ket dimmawat iti pammalubos a mapan. Ania ti sungbat ti ari ken ania ti inaramid ti ari para kenkuana? _____
_____
4. Intugot ni Naaman dagiti sag-sagut ken ti surat. Ania ti linaon ti surat? (bersikulo 6)? _____
_____
5. Kasano a nagtignay ti ari ti Israel iti surat ti ari ti Aram (bersikulo 7)? _____
_____
6. Ania ti mensahe nga inpadanon ni Eliseo iti ari idi nangegna no ania ti inaramid ti ari? _____
_____
7. Isu a ni Naaman ken ti bunggoy ket simmangpetda iti balay ni Eliseo tapno laeng makablaawan babaen iti maysa a babaonen. Ania ti naibaga nga aramiden ni Naaman (bersikulo 10)? _____
_____
8. Imbes nga aramidenna ti imbaga ni Eliseo nga aramidenna ngem ketdi pimmanaw a sipupungtot, makaunget. Ania ti ninamnama ni Naaman a mapasamak (bersikulo 11-12)? _____
_____

9. Iti bukodmo a balbalikas, ania ti pudno nga ibagbaga ni Naaman? _____

_____

Isuna ti kapitan iti armada ti ari. Agtigtignay a kas kapitan kayatna nga isuna ti mangted iti pammilin maipapan iti pannakaagasna. Iti panagkunana ket maysa isuna a mabigbigbig tapno ti profeta ket mangipakita iti uray bassit a panagraem a “rumuarte nga umay kaniak ket agtakderto nga umawag iti nagan ti Apo a Diosna, ket aplawanna iti rabaw ti saksakiten ket maimbagan ti kukutel.” Addan iti ninamnama ni Naaman. Ngem, naibaon isuna iti karayan nga adda iti Israel, ti Karayan Jordan, ket naibaga a mapan ket bumatok iti mamin-pito a daras.

10. Ania ti salsaludsoden ni Naaman iti bersikulo 12?

a. _____

b. _____

Kasla ti linaon ti ibagbagana ket. “Immayak ditoy iti amin a wagas tapno a mabagaan a mapanak ket agdigosak idiy Karayan Jordan. Saanko kadi a maaramid dayta no makaawidak?”

11. Ania ti mapasamak iti bersikulo 13-14? _____

_____

12. Nagsubli ni Naaman iti balay ti profeta. Ania ti inkompesarna ken Eliseo? _____

_____

13. Nangidiaya iti sagut ken Eliseo iti (bersikulo 15) a pinagkedkedan ti profeta (bersikulo 16). Adda iti pakaseknan ni Naaman iti panagsublina iti trabahona iti lugarna. Ania ti dinawatna iti bersikulo 18? _____

_____

14. Ania ti pammakada a balikas ni Eliseo? _____

PANANGIPAKAT:

1. Lagipen iti tiempo idi kayatmo nga ibaga iti Apo no kasano nga idalan ti maysa a kasasaad: _____

_____

2. Dimmawatka kadin iti Apo iti maysa a banag iti kararag nga addan iti nabukbukelmo iti panunotmo no ania ti kayatmo a sungbat dayta? _____

PANURSURO: Immay ni Naaman ken Eliseo nga addan iti nabukel a kapanpanunotan no kasano a mapasamak ti sibubukel a pannakaagasna. Agbalin a nadaeg ken makapatignay rikna. Agbalin a nasayaat iti buyana bayat ti iyaawag ti profeta iti Apo ken iyaplawna ti imana kenkuana. Ngem ti “panangasikaso” kenkuana ni Eliseo ket saan a nadaeg. Ti pammilinna ket: Mapanka bumatok ket aramidem iti mamin-pito a daras. Daytoy a pannakaasikaso ket ipaspasimudaagna a ni Naaman ket narugit. Daytoy a sakit ti kudil ken nakaro. Nakitana ti bagina a kas masakit, saan a narugit. Ginuyugoy isuna dagiti adipenna ken dagiti agserserbi kenkuana nga tallikudanna dagiti adda a nabukelna a kapanpanunotan no ania ti mapasamak ket aramidenna laeng no ania ti imbaga ti profeta, “bumatokka ket madalusanka!”

Adda iti dakdakkal a kasapulan a maipaayan iti imatang ngem iti sakit ti kudilna. Adda iti parikutna iti pannakilangenlangen. Adda iti sakitna a basol. Ti pangsumra iti sakit ti kudil ken ti sakitna a basol ket ti danum. Mailadawantayo isuna iti itatapogna iti danum ken imbatokna ti bagina iti likido a H₂O a pangdalus. Ngem maar-aramid ti naun-uneg a pannakadalus. Napasamak kadatayo amin idi nabuniagantayo iti danum ken ti Sao. Iti gagangay laeng a tignay nga ilalaset kadagiti danum iti buniag ket napakawantayo ken agnanayon a naimbagan iti sakittayo a basol. Iti buniag ti nadadael a langenlangen maigapu iti basol ket naisubli. Ti sakit a basol ket saannatayon a pagtalinaeden a naisina manipud iti Dios. Ti maysa a karigatan a banag iti maipapan iti agkukutel ket masapul a maisinada manipud kadagiti dadduma gapu iti sakit. Kasta met, inaramidnatayo a narugit dagiti basbsoltayo ket insinatatayo manipud iti Nailangitan nga Amatayo. Ngem, gapu ken Jesus, napakawantayo ken nagbalintayo a nadalus. Kas dagiti danum a nangpaimbag ken Naaman manipud iti sakitna iti kudil kasta met a dagiti danum iti buniag ti nangagas kadatayo manipud iti sakit a basol. Napakawantayo ken naisublityo iti sibibiag a langenlangen babaen ken Jesu-Cristo.

KARARAG: O agyaman it Apo ta Isuna ket naimbag... _____

PANANGSUBLI A PANANGADAL ITI
PASET

**TI KAASI TI DIOS,
TI SALAKANTAYO**

PANANGSUBLI A PANANGADAL

Kablaawandaka! Nalpasmon ti adalen a *Ti Kaasi ti Dios, Ti Salakantayo*. Naam-ammom dagiti dadduma a baro a pakasaritaan ken tattao iti Biblia. Ita orasnan iti panangsubli a panangadal. Laglagipen, saan a pannubok daytoy, maysa laeng a gundaway a mangipatalged kenka ken ti panangrang-aymo bayat iti panagtultuloymo iti daytoy makapagagar a panagdaliasat a mangtubay iti biagmo. Bayat iti panangadalmo ket maam-amoam dagiti *pudno a pasamak* iti pakasaritaan ken dagiti *kinapudno* maipapan iti Dios ken ti sangkataoan. Kasta pay a matakuatam no kasano nga *ipakat* dagiti pudno a pasamak ken ti kinapudno iti biagmo nga agbibiyag iti maika-21 a Siglo.

DAGITI SALUDSOD A PANANGADAL MANEN:

1. Siasino ti lalaki a nailadawan a kas lalaki a sumursurot iti bukod a puso ti Dios _____
Kitaen ti Dagiti Aramid 13:22.
2. Sadino ti pakabirokan iti pakasaritaan da David ken Goliat? _____
3. Iladawan ti langenglangen iti nagbaetan da Saul ken ni David: _____
_____
4. Iladawan ti pangibilbilang ni David ken ni Saul: _____
Kitaen iti 2 Samuel 26:9-11.
5. Dinawat ni David a bangonenna ti Templo ti Apo; nupay kasta, saan a pinatgan ti Dios ti dawatna. Ania ti inkari ti Dios kenkuana? Kitaen iti 2 Samuel 7:12-13. _____
_____
6. Sadino ti pakabirokan iti pakasaritaan da David ken Batseba? _____
7. Ania dagiti tallo nga imbunga ti basol ni David?
  - a. 2 Samuel 12:10 _____
  - b. 2 Samuel 12:11-12. _____
  - c. 2 Samuel 12:14 _____

8. Dagupem ti pakasaritaan ni Absalom (2 Samuel 13:20-18:33): _____
 _____
 _____
9. Ania ti dinawat ni Ari Solomon iti Apo (1 Ar-ari 3:9)? _____
 _____
10. Sadino ti pakabirokan ti pakasaritaan ti dua a balangkantis a babbai? _____
11. Ania dagiti dua a kangrunaan a panagpatakder a proyekto a rinugian ni Solomon?
 a. 1 Ar-ari 6 _____
 b. 1 Ar-ari 7 _____
12. Ania ti nagbanagan ti panagturay ni Solomon (1 Ar-ari 11:1-13)? _____
 _____
13. Siasino ti profeta kabayatan ti panagturay ni Ari Ahab (1 Ar-ari 17:1)? _____
14. Dagupem ti pakasaritaan ti babai iti Sarefta (1 Ar-ari 17:7-24): _____
 _____
 _____
15. Iladawan iti panagsisinnango da Elias ken dagiti profeta ni Baal idiay rabaw ti Bantay Carmel (1 Ar-ari 18:16-40): _____
 _____
16. Siasino ti simmukat ken ni Elias (2 Ar-ari 1:1-12): _____
 _____
17. Ania dagiti dua a nakalalagip a pakasaritaan a naibaga maipapan ken Eliseo?
 a. 2 Ar-ari 4:1-7 _____
 b. 2 Ar-ari 5 _____
18. Ania ti bunga ti pungtot ti Dios iti 2 Ar-ari 24:20? _____
 _____
19. Siasino ti ari iti Babilonia (2 Ar-ari 25:1)? _____
20. Ania ti maysa a kinapudno a naamoam maipapan iti Dios ken ti kaasi manipud kadagitoy a pakasaritaan dagiti ar-ari? _____
 _____
 _____

SALUDSOD A PAGESASARITAN: No adda iti tao nga agdamag kenka no ania ti pakaidumaan a naaramid iti biagmo ti kaasi ti Dios, kasno ti isusungbatmo? _____

KARARAG: O Apo, matdaak a sisisiddaaw no mkitak ti kaasim a sibabaknang a nangsagid iti biagko. Innakkannak ti biag ken pannakaisalakan ti kaasim. Ti kaasim ket ayat a diak pulos a mateggedan wenno pakaikarian.. Agyamanak iti inted ti kaasim kaniak babaen ken Jesus a nangala iti biangko, isu a nasantoan nge nagbalin a basol para kaniak, isu a nangala iti bagi ti nakakaasi a kasasaadko ket napadara ken natay iti biangko. Agyamanak Kenka. Kadagiti amin a parabur ken kaasim kaniak sapay koma ta agnanayon a daydayawek ti kasantoan a Naganmo. ____
